

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. Inserate in reklamacije sprejema u p r a v a »Domoljub«. — Telefon 29-92.

Važna zadeva

Ze od nekaj smo vajeni, da morajo biti ljudje, ki nastopajo v javnem, zlasti v političnem življenju, pripravljeni na javno kritiko. Pošten kritik ne obrekuje, ne sramoti, ne meče polen pod noge, ampak resno opozarja na napake, zahteva pojasnil v dvovljivih stvarih in daje navodila za izboljšanje. Za kritiko ljudi, ki hočejo biti voditelji, ima naš narod že kar nekaka določena pravila. Vsi na primer vedo, da človek, ki je že goljufal in kradel, ni sposoben za župana, kaj šele za ministra, da bi upravljal javni denar. Človek, ki bi imel na vesti nemoralna dejanja, gotovo ni sposoben za voditelja naroda, kateremu ne sme biti le voditelj, ampak tudi vzgojitelj. Človek, ki bi leta in leta obračal plašč po vetru in se znal vedno pravočasno pritisniti tja, kjer je polna skleda, ni primeren za to, da bi se v prvih vrstah boril proti neznačajnosti in korupciji, ki tako zelo razjedata današnjo družbo. Človek, ki doslej v javnem življenju še ni vidno nastopal, pa se sedaj poteguje za zupanje ljudstva, mora nuditi popolnoma varno jamstvo, da bo njegovo delo ljudstvu res v korist.

Te osnovne resnice nam prihajajo na misel, ko opazujemo velike shode »Boja«, ki se vrše nedeljo za nedeljo po deželi in ko zasledujemo divjo borbo nekaterih ljudi in njihovega časopisja proti temu novemu pojavu na našem političnem obzorju.

»Boj« je novo gibanje, o katerem smo nekoliko govorili že zadnjč. Voditelji »Boja« so na političnem pozorišču novi ljudje, o katerih ljudstvo doslej še dosti ni slišalo. Njihov korajžni nastop in krepke besede, ki jih ljudje zadnje čase niso vajeni, vzbujajo splošno odobravanje in navdušenje. Saj govore ljudem naravnost iz srca, ko odkrivajo strašne rane, vsled katerih je propadalo naše javno življenje.

Gotovim osebam, ki so doslej hotele imeti narodnost, patriotizem in državotvornost v izključnem zakupu, to ne gre v račun. Zato je nastal proti »Boju« boj, čigar način močno spominja na čase, ko so politične strasti imele še prosto roko. Čudno je to: bojevniki nikogar ne imenujejo, gotovi ljudje so se pa sami oglasili, češ, da so prizadeji. V boj proti »Boju« so seveda vpregli svoje časopise, ki se v potu svojega obraza trudi, da bi to novo gibanje proglasilo za boljševisko, ali kar bi bilo še strašnejše — za klerikalno in s tem seveda za protidržavno in avstrijakantsko. Poleg teh splošnih obdolžitvev smo pa v istem časopisju brali osebne obdolžitve proti nekaterim vodilnim osebam v Boju, ki so, če so resnične, zelo težke. Je že res, da mečejo proti možem, ki javno nastopajo, njihovi naspro-

niki vedno polna pod noge. Tega smo vajeni in na to noben resen človek ničesar ne da.

Nekaj drugega pa je, če se tako zabavljanje pojavi v obliki popolnoma določenih in hudih obdolžitvev, kakor se je nekajkrat zgodilo v našem slučaju. Mi v te hude očitke kar ne moremo verjeti, toda če bi bili resnični, bi dotičniku na mah vzeli pravico ponujati se ljudstvu za voditelja. Zato je dolžnost obdolženec, da zadevo v javnosti točno pojasni in karmoč pospešijo, da jih bo sodišče, ki ima zadevo že v rokah, rešilo težkega očitka, o katerem želimo, da bi se spremenil v lažljivo obrekovanje. Takega razčiščenja množice, ki se zbirajo na shodih bojevnikov, nujno pričakujejo. In do tega imajo tudi pravico!

In še nečesa se mora »Boj« varovati. Ljudi, ki se mu pridružujejo z neiskrenim namenom: švigašvag, koristolovec in koritarjev, ki znajo imenitno pristavljati svoje nečedne piskorce k ognju. Ti se od vseh strani

pojaviijo in najbolj debelo pijujejo na vso, kar so včeraj še malikovali in najbolj kriče nad ljudi z maslom, ki ga je pa tudi njihova glava polna. Taki ljudje so smrt za vsako gibanje.

Potrebno se nam je zdelo, da kot gledalci na galeriji tudi v tem pogledu povemo svoje mnenje. Kot že omenjeno, je bojevniško gibanje našlo v desetisočih mogočen odmev. Vse, kar je poštenega v narodu, z zadoščenjem odobrava razkrivanja ran in napak, ki so slabile državo, katero bi vsi radi videli lepo in zdravo. Toda — z razkrivanjem napak je narajen šele prvi korak! Za napake so ljudje že prej vedeli. Narod išče stavbenika, kateri bo znal napraviti soliden načrt za popravilo. Zato, bojevniki, predložite javnosti legitimacijo, da ste poklicani za stavbenike. Te legitimacije vam nekateri ljudje, kot smo omenili, ne priznajo. In pa načrt, program povejte, katerega ljudje na vsak način žele vedeti, predno bodo sklenili pogodbo za popravila. O tem pa prihodnjč.

Pojasnilo bojevnikov

Gospod urednik! Prosimo, ako ste tako prijazni, da priobčite te vrstice v Vašem listu.

Uvodnik zadnje številke »Domoljub« pod naslovom »Da bomo na jasnem« obravnava vprašanje »Boja«, njegovo gibanje in njegov ustroj, pa vsebuje nekatere stvari, katere članar ni povsem točno raztolmačil. Zaradi tega želimo podati bralcem »Domoljub« oziroma javnosti nekatera stvarna pojasnila.

»Boj« je zveza imenovanih organizacij, kakor jih navaja članek, od katerih so po številčni moči res najpomembnejši vsekakor bojevniki, vendar pa je številka, kakor jo navaja članar, za organizirane člane starih bojevniških skupin, dokaj pretirana; medtem ko je invalidov organiziranih v Sloveniji blizu 12 tisoč, ne pa samo 1500.

Imenovane organizacije so si osnovala to zvezo ali združenje na podlagi enakopravnosti. To pa iz povsem enostavnih razlogov: vodila nas je pri tem snovanju zgolj moč ideje, to je nesebično vojno tovarišstvo in pa enotni cilj. Kajti če bi sklepali to zvezo po številčnem razmerju, bi pač do te zveze ne prišlo, ker po svoji številčni moči bi prišli v poštev le invalidi in bojevniki, ostali ne bi imeli skoraj dostopa. In če bi do te zveze ne prišlo, bi seveda ne bilo »Boja« in bi ne bilo tega gibanja. Invalidi bi ostali v svojem siromaštvu sami, bojevniške skupine, ki so po razpustu zveze bojevnikov še ostale, bi pač životarle po svoje dalje, ne bi se pa mogle lotiti nobene akcije, ker niso imele glave.

Mi smo vse to premislili in smo uvideli,

da je bolje nekaj koristiti svojemu ljudstvu in narodu kot pa polagoma umreti. Zato so glasno sklenile vse bojevniške skupine kolektivno vstopiti v to združenje, ki je bilo osnovano v soglasju vseh enot, ki tvorijo »Boj«.

Kakšna je potem razlika med bojevniki in borci? Razlike prav za prav ni. »Boj« bi se moral prvotno nazivati »Zveza bojevnikov«, kar smo pa preprečili mi od bojevniških skupin zato, ker smo bili vložili priziv proti razpustu zveze in smo pričakovali, da bo priziv ugodno rešen. Kot nov naziv smo pa predlagali »Združenje borcev«.

Vendar je pa vse to prehodno in začasno, ker je že ustanovni občni zbor združenja (tako imenovani banovinski zbor) soglasno sprejel naš predlog, da se pravila »Boja« do prihodnjega banovinskega zbora izpremene in prilagode enotnemu ustroju. Ta pravila že temu sklepu primerno prirejamo in po spremembi teh ne bo več dosedanjih razlik in enot, ki tvorijo »Boj«, ampak le bojevniške enote bodo tvorile »Boj« in delegati teh skupin bodo volili osrednji odbor.

Da bi bili bojevniki oziroma njihova delegacija odrinjeni od »Boja«? — Nasprotno: vsakdo se lahko uveljavlja v polni meri, kdor ima voljo in sposobnost in seveda poštene in odkrite namene. In da delegacija bojevnikov postopa samovoljno in ne zastopa interesov svojih skupin? Prav ta delegacija se zavzema za to, da se čimprej izpremene pravila »Boja« in se ustroj tega združenja prilagodi ustroju bivše zveze bojevnikov. In da se baje že mno-

RAZGLED PO SVETU

Srb sedanjega svetlega očeta za stogoje družbenihoc

Ne davno je bil „Observation Komitet“ priredil poročilo kako velike škri podaja serbski sv. oče Pj. XI. na čast primerno razpis sodobna družbovstva. Tako je nastala v Italiji za njegovo pobudo cela vrsta takomerenovanih pokrovnih semenščic. V mestu Assisi so si pr. ugotovili semenščice za vrsto škrbtov, če veče so postopje povzročeni semenščic v Apoln Lusom (Apolin) v Baharia (Bardonia). Poveča in razširi je načrte javnega v Italijarske (Cakuberia) Podlun (Napoli) in Anjan (Laci). Leta 1920 je nastalo serbsko novo Gregorijem v Rimu semen. Leta 1923 nov katoliški institut za orientalizem v bližini cerkve sv. Marije Velike. Leta 1923 je ustanovl škola etnološkemu zavodu nov prekratov prostor v bližini tega postopja so stego letu potkožili semen in rusko družbovstvo semenščic. Ki je namenjena vzgoji apostolov za Rusije. Če občine v to državo, kakor hitro so mogote v bližini katoliške palače so drage nove postop-

je občine družbovstva semenščice, pozidano v mestu sv. Janeza Nepomuka. Samo za te postopje je strova papirji zbir manj kot 1.300.000 in. Postopje včas je strova Pj. XI. ne davno za stavbo novega katoliškega kolegija. Nova postopja so ustanovl raziskovalno inštitut semenščic. Na svetovnemseem giti je bil sezidati novi kolegij inštitut, vse te postopje pa preteje za svoj veličnosti nove monumentalne zgradba kolegija so razširjenost sv. vere. Tudi so katoliške semenščice se imel postavili nov kolegij. Poleg tega je smrtel tudi za Brazilijo nov zavod. Semeljni inštitut se zgradba je biagodovlji papirji man. Potomno je potkožili zemelje za biokent-šer kolegi istotaka papirji san leta 1923. Pa vse to še ne zadostuje sv. Obeta. Poleg tega zavode zbiru v posamerniti kolegiji avstralske, študentske rusijske, italijane in druge biokentovce s namenom, da tudi sem zavodov-šine širjejo oskerni lastne kolegije.

Nevarna igra

V avstralski se vedno in tako kot to videlo biti. Dollfussova vlada ima sicer v srčni vodstvo države, je pa vedno vprašanje, če stanje ne čine za to vlado vedno avstralskega naroda. Močno je bila na Dunaji in po večjih mestih sodnini demokraciji, pa tudi nemohotomostno razpisnost je glavno pogosta svoje šovinistične stališča med avstralske mladine. Stali se premišlejo, občutjejo, nujnega pa je vničrovljena in neče nerošeno v svojo študijski, posebno in ama nad seboj primerno zelo mehek občutje težin, kakor je Dollfussov. Četudi pa je tudi, da ima Dollfussova vlada svoje nasprotičke pri vseni razpisnostih v oči in Četive, tako doma, kakor v tujemstvu.

Je čim se avstralski inštitutovi in z njimi združeni komunisti urejevanost pobesneli. Zevratno pobuja neigabe ljudi in lastni dazni čenajo s borilnimi napadi milijonstvo študi. Na več krajih so pograbili v zrak zeleznice mostove in druge javne naprave in se kakor po prvotni načrtu povsed po vsej Avstralski. Tudi znamenste vlada kulturne države, se čine ves bit vlada, ne more trpeti. In tako se je murilo zgoditi, da je tudi Dollfussova potprejilostni miniti in da je porpisost v čestjeji magi soč. Čenji prišete vsi povzročiteji dimamitnih napadov na železnice, industrijska postopja in državne zgradbe pred izredno sodišča, ki boče soditi s trzlitim postopjom.

gudis je je zigrata v slovo tudi amato „Gozditi in se zbirati“. — Pri seznanju države se je smrtino pomembni drevi Jakob Zverbniki na Območjem. — V št. lju in Dravji je zgodil netični zvon godilničarja Luderhansinj.

ITALIJA

» Ali so ali niso burbanji? V Vidicah v Četivji kjer so ljude posebno zavestno, začnjo čest karabinerji in milijonki nezavestno živjeti. V bližni škola Ribariti, ki jih imajo posebitu za plati so primoli in za. čen, ki so bile gospodarjeje čenja, naprediti se vsi preskraj. Vse so premislili, denlja so pa v skrah in hiš zbehati v posebitu. Ena čenja Antona Ribariti, pa čenjača Rimčina, je prispela naj pri vseni v čenja druga, nevesta pri svo Ribariti, pa čenjača Marčina, je čenja čenja napadi in je potem 17 dni preskajala v bolničarju. In čenja so škola karabinerji in milijonki. Hrvatstva in slovenske naprave kujeja, ki so izle pri Dravbi sv. Mohorja v Gorici? In tudi zapleniti so jih, med njimi tudi muštravni škola Drabnič-

»Dine ljudi volje tvoje... Ali niso to v resnici burbanji?«
» Drobni! Fakulteta učitelstva imi med slovenskimi otroci kaže muštravnik in tudi muštrava od otroci, da jih misijo v serbice. Velikokrat so takšni otroci kamovani v zaprtu, v zaprtu ali v čenjača škola, da jih učitelj zablisi, da se kje za vsi ali za pači slovenski pogovarjajo. Kako in pači italijanske lasti, sta in čenja in pobesni tudi Jugoslavija vršila študentsko poslanstvo v čenja bližnji škola italijanski provinca... — V Trstu je umrla Marija vdova Boke roj. Malinca stara 77 let. Bila je sestra pokojnega škola Antona Malinca — Po čenjača letih je prejela vojina Malinca, ki je v Bolovcat pri Gorici, pimo od sim čenjača in Rusije. Leta 1909 je bil v Galiciji met in so ga amatrati za muštrava.

BOLGARIJA

» Nova uprava razdelitev. Nova vlada je v ministrar vstopit avstralske čenjača upravnost razdelitev Bolgarske, ki so občine nastalo in 21 občinov čenja in 7 občini. Po potkožili iz leta 1920 ima vsaka občina in provinca in študijski prebivalstvo: Sofijska 26.636 km² in 987.775 prebivalstvo, plinovdiva 15.628 km² in 712.774 prebivalstvo, staromogotva 15.568 km² in 725.407 prebivalstvo, burgaska 13.018 km² in 488.729 prebivalstvo, kumenska 14.725 km² in 521.224 prebivalstvo, pljevenška 15.424 km² in 527.425 prebivalstvo in vrahenska 13.421 km² in 609.657 prebivalstvo. Ta nova uprava občine so nastalo podobne našim burbanjem.

DROBNE NOVICE

- » Čenjača vseh političnih strank je čenjača nove bolgarske vlada.
- » Vojasni ministarji po zgledu bolgarske uvede priča vlada.
- » Na sililnu čenjača v vsi km 100 milijonisti Američi 200 tisoč, v 18 milijonisti Romunski pa 250 tisoč ljudi.
- » Finančni politični Nemčije se je s razmen čenjača postobital.
- » Nač 56 tisoč nemalke mladine, čenjača in dveh zborovanih, se postobital vrahenska čenjačača sv. čenjača.
- » Kongres francoskih katoliških školarincev se je vršil in čenja v Bourgu. So, malo pred zborovanjem v čenjača škola Bepun.
- » V Pragi je umrl čenjača Vanibet, dolgoletni razpisnik češkoslovenskega kmetičarstva.
- » Koncev čenjača čenjača v čenjača vrste naj modernije nemalke kritičarja.
- » Štiri vlahi je čenjača in občine Kavčič Otrav 100 trapel.
- » Dva veliki avstralski sta školača popolnoma amabil mesta Liberezia v Palestini.
- » Otrav 300 milijonov Din je videnih v Jugoslaviji v razpisni potkožili češkoslovenskega kmetičarja.
- » Školja čenjača čenjača Turčin.
- » Voče italijanske čenjača je napravila avstralske vlada v amonisti čenjača Argentini.
- » Veliki del francoskih mladev se umavil čenjača vseh razpisni omajjeve v študijski trgovini.
- » Za čenjača američkega gospodarstva in občine parlamenta 1178 milijonov dolovca.
- » Da čenjačača vpraševati je postobital pričača in avstralsko-mongolski meti.
- » Čenjačača so se spopadli socialisti in komunisti v čenjačača Turčin.
- » 50 milijonov švedskih kron so vršale 100 čenjačača je študijski švedski parlament.

AVSTRILIJA

» In slovenskega Lavstiana. Ojani je upepeli školača Mikaela Vidlika, pa čenjača Zevrade v čenjača. — V tej vsi je umrla 47 letna Marija Mielnic. — Po čenjača so primaršeta študijske školača Lipa, Danacasta in čenjačača pa tudi del študijske in vrahenska čenjačača. — V Koročar je preminul Mikael Pravel. — V čenjačača je bil in čenjača mladinski dan. Starša je bolelo, da je morala slovenska mladina nemalke prepovedati in ni amabil imeniti svoje inštitutivske čenjačača V čenjačačača Jugoslaviji naš Nemci potkožili kulturne dogovorko in čenjačača. — Koncev čenjačača v čenjačača čenjačača Kerševmerja, Četivjiča

ge skupine bojevnikov pripravljajo na inštitut in „Boje“. O tem pa man in čenjača čenjača. Vrhakot se pa najče kaj presnemniki. Ki bi hotel to in čenjača, pač vsein pa ni mogote študijski učevati

Delegacije bojevnikov v „Boje“.

Kako nas izrabljajo in zlorablajo

V zadnji številki smo povedali, da ima mnogo sokrivde na naši gospodarski bedi in stiski tuji kapital. Da, še več, on je morda celo v prvi vrsti kriv gorja, ki stiska danes naše kmetiške vasi.

Ze same cene nam povedo to v zadostni meri. Dočim so n. pr. padle cene kmetiških pridelkov za več kot polovico od predvojnih, so pa ostale cene industrijskih potrebščin iste, ali so se pa celo dvignile. Dočim je plačal n. pr. pred vojno kmet za eno dobro obleko okroglo 400 kg krompirja, mora pa dati danes zanjo najmanj 1200—1500 kg. Pred vojno si dobil dober klobuk za 15 kg pšenice, danes moraš dati zanj 150 kg. In tako bi lahko naštevali še naprej za železo, za obutev, za specerijsko blago itd. Skratka: industrijski kapital je znal za svoje izdelke vzdržati cene ali jih še dvigniti, dočim so izgubili kmetovi pridelki vsako cenno ter se ubija in gara vse leto prav za prav zastoj, za neslan močnik.

Zakaj? Vzrokov je več, a najvažnejši tiči v dobri organizaciji industrijskega kapitala, kateri nima postaviti kmet ničesar nasproti in je zato brez moči napram njemu. Najsilnejše orodje industrijskega kapitala so n. pr. karteli, to so pogodbe med industrijci iste vrste, ki ne določajo samo cen za svoje izdelke, temveč si razdeljujejo celo trge, tako da gospodarijo potem na njem popolnoma neomejeno in ropajo prebivalstvo, kakor jim drago. Najbolj nazorno nam kaže pri nas to n. pr. sladkorni kartel, ki dela z ogromnimi dobički in so proti njemu brez vpliva vse pritožbe in zahteve. Sladkor, ki je danes neobhodno potrebna hrana, ne pa luksus, jedo po drugih državah polovico ceneje nego pri nas, ker se sladkorni magnati ne zadovoljijo z 10 odstotnim, niti z 20 odstotnim dobičkom, temveč zahtevajo skoraj sto odstotnega. In kmet, ti pa plačaj, če hočeš sladkor uživati. Železni kartel ima n. pr. točno določeno, katera tovarne smejo prodajati železo v podonavski državi in ker so zato brez konkurence, lahko nastavlajo take cene, kakor se jim poljubi. In koliko železa se porabi v kmetiškem gospodarstvu!

Ce je pri nas res potreben kak zakon, potem bi bil že davno zakon o kartelih. Vsi karteli bi morali priti pod najstrožje javno nadzorstvo, ki bi moralo v kali zatreti in popolnoma onemogočiti enostavno ropanje prebivalstva, kot ga vrše ti danes. Nihče ne zahteva, da mora delati industrija v izgubo, toda če nese danes v hranilnico vložen denar komaj par odstotkov, v stanovanjsko hišo vloženi denar prav tako, bi se tudi industrijskemu kapitalu ne smelo dovoliti, da dela z 10, 20 in 50 odstotnim dobičkom. Proti oduhu in trgovcem, ki delajo s prekomernimi odstotki, imamo postave, industrijskim roparjem se pa na desno in na levo vse klanja.

Tak zakon je tem potrebnejši, ker gre večina teh ogromnih dobičkov v inozemstvo, kajti povedali smo že, da je tudi naša velika industrija skoraj vsa v rokah tujcev. Nepregledna množina milijonov gre tako vsako leto na tuje, zato se pač ne moremo čuditi, če vlada pri nas tako silno pomanjkanje gotovine. Največji bakreni rudnik v naši državi n. pr. je v Boru, ki je last Francozov. Za leto 1932 so dobili delničarji na vsako del-

nico po 60 frankov dividend, za lansko leto pa celo 130 frankov. Slično je tudi pri vseh drugih velikih podjetjih.

Drugo sredstvo za izrabljanje so davki. Industrijem se odmerja davek po dobičku, ki ga izkazujejo, a vsak otrok zna že danes sestaviti za najbolj dobičkanosna podjetja bilanco, ki bo izkazovala še izgubo, dočim ne vpraša kmeta nihče, ali je imel pri svojem posestvu kaj dobička ali ne. Tako vemo n. pr. vsi, da plačujejo silne industrije le razmeroma neznamen davek. Velikanska čevljaraka tovarna Bata je n. pr. sama v nekih reklamah navajala, če se ne motimo, da plačuje okrog 1 milijon in 200.000 Din davka državi, toda uničila je 200.000 čevljarjev v vsej državi, ki so morali plačevati gotovo najmanj 50 milijonov dinarjev davkov. Tako vidimo, da je industrija razmeroma le nezadostno obremenjena z davki, dočim se kmet in obrtnik šibita pod njih težo.

Država potrebuje dohodkov, to ve vsak otrok in nikoli ter nikjer ni bilo in ne bo države brez davkov v eni ali v drugi obliki, toda gre zato, da so davki primerno in pravično porazdeljeni na prebivalstvo. Ni pa pravično in ne primerno, če plačuje gospod z dvema tovarnama toliko davkov kot boljši obrtnik in Bata komaj dobro petdesetino onega kot čevljarji, ki jih je uničil. Če plačujejo veliki in bogati premalo, morajo zato plačati reveži tem več, kajti država potrebuje neko določeno vsoto, ki jo mora imeti za kritje svojih izdatkov.

Tretji način odiranja tujega industrijskega kapitala so carine. Da odvrne industrija konkurenco, si zna izposlovati na uvoz inozemskih izdelkov tako visoke carine, da je vsaka konkurenca ubita in industrijec potem lahko določa cene, kakršne mu drago. Je že res, da nobena mlada industrija ne more izhajati brez tako zvanih varstvenih carin, ki ji omogočijo primeren obstoj in napredek, toda tako varstvo nikakor in nikoli ne sme iti tako daleč, da bi industrija pod varstvom in s podporo carin vršila enostavno ropanje prebivalstva, kakor delajo to nekatere naše industrije (na primer sladkorna, cementna itd.). Moralo bi veljati načelo, da čim potrebnejši je kak izdelek, tem manjše bi morale biti carine nanj. Danes pa kupiš n. pr. trboveljski cement mnogo, mnogo cenejše v Solunu nego v — Litiji in naš sladkor skoraj za polovico ceneje na Dunaju nego v Ljubljani itd.

Ne moremo se zato več čuditi, da hite iz Nemčije spodeni Judje v toliki meri ravno k nam in da tako pridno kupujejo pri nas še ono peščico industrije, ki je še ostala v domačih rokah. Naš kmet je postal prava pravca molzna krava tujega industrijskega kapitalista. Včasih je tlačnil kmet graščaku, ki je imel pa napram njemu tudi gotove obveznosti, danes pa tlačani tujemu kapitalistu, ki zapravlja na Dunaju ali po francoskih letovišnih krvave žulje našega kmetiča. Tudi to je eden in ne zadnji vzrok bede, v kateri živi in trpi danes naš kmetiški človek. — E.

20 odstotkov letošnje žetve kave hočejo zopet uničiti v Braziliji, samo, da bi cena ne padla.

Eno kilo težka zrna toče so padala te dni v okolici Neršena v Turčiji.

Marija Pomočnica v Pečah. Ta kip je bil slovesno kronan in blagoslovljen v nedeljo, 27. maja in se je na to vršila vprvič v Pečah procesija Marije Pomočnice. Vkljub slabemu vremenu se je zbralo obilno vernega ljudstva tudi od drugod, zlasti iz sosedne Moravske župnije.

Letalo majorja Severskega leti nad nebotičniki v Newyorku. S tem letalom namerava Severski po- staviti nov rekord na progi London-Avstralija

V VSAKO HIŠO DOMOLJUBA!

KAJ JE NOVEGA

Z zborovanja slovenskih združnikov

Dne 4. junija 1934 so se zbrali v Ljubljani odposlanci slovenskih združenj, združenih v največji slovenski in jugoslovanski združni organizaciji, v Zdržni zvezi.

Občni zbor je potekal in potekal času in razmeram primerno. — Namesto odsotnega predsednika dr. Antona Korošca in prvega podpredsednika ravnatelja Bogomila Remca je vodil skupščino drugi podpredsednik dr. Karel Cepuder. Načelstveno poročilo je podal načelstveni ravnatelj g. Gabrovšek, ki je svoje lepo predavanje zaključil z besedo trdnega zaupanja, da teža sedanjih dni našega združništva ne bo zrušila, če bomo budno na straži in delali, zakaj z nami je Bog.

Ves potek zelo lepo uspelega občnega zbora je pokazal, da težke razmere, v katerih se nahaja svet, vplivajo deloma neugodno tudi na slovensko združništvo. Toda mi ne

klonemo ne v sreči, ne v nesreči, ker se zavedamo, da bo pošteno in nesebično delo za ljudstvo slavilo zmago prej ali slej, zakaj naši združni voditelji in vršilci so — poštenjaki.

O računskem zaključku je poročal dr. Basaj in v imenu nadzorstva je predsednik Ignacij Zaplotnik izjavil, da je bilo poslovanje popolnoma v redu, kar je občni zbor potrdil.

Zanimivo je revizijsko poročilo Glavne združne zveze, kjer je naša včlanjena. Osrednji preglednik zaključuje namreč svoje poročilo: Čeprav je kriza, Zdržna zveza ni v krizi.

Eno željo pa vendarle imamo, to namreč, da bi na odločilnih mestih, kjer o združništvu sicer lepo govore, našlo združništvo vedno prave prijatelje tudi v — dejanju.

Pomagati, a ne ovirati

Kmetija in njen procvit sta močno odvisna od dobrih sosedov. Ti sosedje so za vsakega dobrina, zato je pravilo kmetom, naj prijateljsko vzajemnost med seboj gojijo in cenijo. Le prijateljski sosed pride ob vsaki uri dneva in noči na pomoč, če njegov sosed potrebuje pomoči. So pa tudi taki kmetje, ki dobrohotnost svojih sosedov izrabljajo. To so kmetje, ki si izposojajo najnujnejše potrebščine, katere bi si z lahkoto napravili ali nabavili sami. Noben kmet ne more vsega sam imeti, a ne gre, da ne bi imel prav ničesar. Pravi kmetje se poslužujejo sosedovih uslug le v nujnih, res pomoči potrebnih slučajih. In sosedje so velikodušni dovolj, da

priskočijo na pomoč, ne da bi zato zahtevali ali pričakovali povračila in ne da bi svoje pomoči obehali na veliki zvon. Gospodarstvo, ki je navezano popolnoma na tujo pomoč, mora propasti. Tujo pomoč moramo odkloniti vselej, kadar lahko opravimo brez nje. Na ta način sosedom ne bomo nikdar nadležni. Kadar pa bomo njihovo pomoč v resnici rabili, jo bomo tudi brez nevolje dobili. Vzajemnost med kmeti ni le v tem, da si medsebojno pomagajo, marveč tudi, da drug drugega v delu in vsakdanjih opravkih ne ovirajo. Vsaka druga vzajemnost je ničeva in le zloraba nauka o ljubezni, ki ne prinese miru v naše vasi.

ZAHVALA

Upravi »Domoljubac, Ljubljana

Podpisana kočarica Marija Pikolnik iz Strmece pri Vel. Laščah, naročnica »Domoljubac, hvaležno potrjujem, da sem 7. junija 1934 prejela 1000 dinarjev, ker mi je požar uničil stanovanjsko hišo. Velikodušna podpora mi je kot ubogi pogorelki izredno dobro došla. V znak hvaležnosti hočem tudi nadalje ostati zvesta naročnica »Domoljubac ter ga širiti in priporočati tudi pri drugih.

Strmec, 8. junija 1934.

Marija Pikolnik s. r.

OSEBNE VESTI

d Za šefa generalnega štaba je imenoval general Milan Nedič, poveljnik III. armade v Skoplju.

d Sveti oče je imenoval za monsignora novomeškega profesorja dr. Ažmana.

d Svoje zlato sv. mašo je opravil v četku meseca junija 74 letni g. župnik Ivan Mlakar, v Polju pri Podčetrniku. Bog blagoslavlja g. jubilanta tudi še naprej!

d 40 letnice svojega službovanja v »Jugo-

slovanski tiskarnic je proslavil 6. junija nadzornik g. Josip Klovár. Gospoda jubilanta, ki služi tiskarski umetnosti že 52. leto, Bog še mnogo let ohrani!

d V Dobro pri Celju je prišel na oddih subotiški škof Ludvik Budanovič.

d Zagrebški nadškof dr. Anton Bauer je bil te dni v Sloveniji. Povabil je ljubljanskega g. knezoškofa k obredu posvetitve novega škofa-pomočnika dr. Stepinca, ki bo 24. junija v Zagrebu. Zagrebški vladika se je z istim namenom odpeljal tudi v Gornji grad k našemu nadškofu dr. Jegliču.

d Zagrebški gospodje kanoniki so pretekli teden uradno čestitali novemu nadškofu — pomočniku dr. Alojziju Stepincu. Metropolit dr. Bauer je daroval svojemu mlademu nasledniku prekrasen prstan z 18 velikimi briljanti in škofovski križ, ki je z verižico težak četrtil kilograma.

Moštova esenca

»MOSTIN«. Z našo umetno esenco si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izborno, obstojno in zdravo domačo pijačo. — Cena 1 steklenici za 150 litrov 20 Din, po pošti 40 Din, 2 steklenici po pošti 60 Din. — Dobi se samo v

DROGERIJI KANC, LJUBLJANA

Zidovska ulica in v »Nebotičniku«.

DOMAČE NOVICE

d Zdravljenje vojnih invalidov v Toplicah pri Novem mestu se bo tudi letos vršilo in bo trajalo najbrž od začetka julija do konca avgusta. Vsa potrebna navodila in pojasnila dobe invalidi pri občinah in okrajnih načelstvih, pa tudi pri odd. VI. banske uprave v Ljubljani.

d Vknjižbe v enem mesecu. Zemljiška knjiga ljubljanskega okr. sodišča izkazuje za maj, da je bilo podanih 79 vlog za intabulacijo raznih posojil in kreditov na posestva in hiše v mestu in okolici. Celotno je bilo vknjiženih 5.735.521 Din. Vknjižena so bila prav visoka, pa tudi mala posojila. Tako je bilo na neko posestvo vknjiženo posojilo do milijon dinarjev, pri treh pa posojila po 500.000 Din, pri enem posojilo zneska po 250 in 900 dinarjev.

d Iz zemljiške knjige. Letos je bilo prijavljenih iz ljubljanske okolice 49 kupnih pogodb za celotno kupno vrednost 1.079.848 Din, dočim letos aprila 50 pogodb za 1.315.909 Din. Od 1. februarja do 31. maja je bilo v ljublj. okolici letos že prijavljenih 119 pogodb za vrednost 4.928.309 Din.

d Koroški pevec iz St. Janža, 80 po število, so prišli 9. junija v Ljubljano. Popoldne so si ogledali velesojem, zvečer pa so na Viču lepo zapeli kot gostje tamošnjega peskega društva »Danica«. Naj še in še pridejo k nam!

— Napetost, nepravilno vretje v debela črevesu, zaprtje jeter, zastajanje žolča, bolečina, tesnoba in prsni, utripanje srca odstranite z naravno »Franz-Josef« gredico, ob enem se pa zmanjša pritisk krvi in močnejši oči, pljuča ali srce. Zdravniške izjave zamujejo uprav presenetljive uspehe, ki so se dosegli s »Franz-Josef« vodo pri ljudeh, ki velike sede

d Občinske volitve za občino Trbovlje in Dol-Hrastnik so razpisane za 22. julija. — V St. Jerneju na Dolenjskem bodo občinske volitve dne 1. julija. Istega dne bo ljudsko glasovanje tudi v Kostanjevici in Škocijani.

d Več oseb je zbolelo na nalezljivi gripi v Trbovljah. Ne zanemarjajte boleznii!

d Kar cel tucat psičkov je vrgla psica mizarja g. Šajka v Mariboru. Redek primer v zgodovini pasjega plemena!

d Novo pristanišče hočejo zgraditi v Marintinici pri Sušaku. Gradnja bo stala 30 milijonov. Namen novega pristanišča je razbremenitev velikega prometa v sušaski luži. Kako bi šele bilo, ako bi bila Slovenija zvezana z morjem! Koliko bi pridobila država! In vendar zadeva ne krene z mesta.

d Veliko licitacijo za ureditev ljubljanske od Novega trga do izliva Malega Grabna je razpisala banska uprava za dan 9. julija.

d Uredbo o najvišje dopustni cenii za cement je izdal trgovinski minister. Po tej odredbi sme prodajalec k osnovni cenii, ki je veljala dne 15. novembra 1933 zaračunati odjemalcu samo polovico trošarine, to je 7,50 dinarjev.

d Stavkati so pričeli sarajevski kinomatografi, ker je menda mestna občina naložila previsoke doklade na filme. Kar stavkajo naj!

d 350 otrok pojde na morje večinoma na stroške mestne občine ljubljanske.

d 2690 odvetnikov je stela v preteklem letu Jugoslavija.

d Na vsakega prebivalca Jugoslavije pride 800 Din hranilnih vlog. To je jako malo.

Manj hranilnih vlog kot Jugoslavija ima samo Poljska, namreč 555 Din na osebo, Grška jih ima 1200 Din, na osebo, Romunija 1500, Češko-slovaška 8000, Švica 20.000 itd.

d Narodna skupščina je imela oni petek po daljšem presledku zopet sejo. Vlada je predložila skupščini v odobrenje nekaj trgovskih pogodb, zakon o mestih in še nekaj drugih stvari. Poslanec Andra Stanič je ponovno vprašal glede pogodb, ki jih je sklenil bivši minister Radojevič z družbo Battignolles, ki so za državo zelo neugodne. Vlada je pristala na nujnost in predsednik Uzunovič je sam sporočil, da je že imenovana komisija, ki preiskuje to zadevo.

d Nemški turist, ki potuje v Jugoslavijo, sme namesto dosežanih 200, vzeti s seboj 700 mark.

d Za povišanje cen kmetijskih pridelkov. V Novem Sadu je bila konferenca gospodarskih krogov, ki je med drugim obravnavala tudi vprašanje zvišanja cene pšenice. Po njih podatkih bomo letos pridelali 18 do 19 milijonov stotov pšenice. Če bi izvozili dva milijona stotov, bi ostali pridelalec zadostoval za domačo potrebo. Tedaj ne bi odviske pritiskal na cene, ki bi se lahko dvignile. Vlada naj torej skrbi, da se na katerikoli način izvozita dva milijona stotov pšenice, da se potem cena za domačo potrošnjo lahko dvigne.

d Dve novi tovarni za modro galico. Vojvodinski finančniki so sklenili ustanoviti dve novi tovarni za modro galico in sicer v Zemunu in v Kruševcu. S tem hočejo konkurirati s tovarno v Subotici, ki sedaj edina v naši državi proizvaja to za vinogradništvo nujno potrebno sredstvo. Cena domači galici je visoka, ker je zaščitena po visoki uvozni carini od 1.70 Din za 1 kg.

d V češke Karlove vari je odpotoval na zdravljenje bivši ministerski predsednik dr. Milan Srškič.

d Trošarinska kontrola alkohola oziroma vina je od leta 1932 zelo otežkočena. Poznavalet razmer zatrjujejo, da so država, banovina in samo mestna občina ljubljanska utrpela v tem času že do 600 milijonov na trošarini.

d Občinske volitve so imeli ono nedeljo v dveh občinah. V Senčurju je dobila nacionalna lista JNS z nosilcem g. Šterom 182 glasov, nasprotna lista g. Umnika pa 352 glasov. Vseh volilnih upravičencev je 782. — V Trbojah (Smledniku) je dobila nacionalna lista z nosilcem g. Bohincem 176 glasov, nasprotniška lista z nosilcem Burgerjem pa 385 glasov. — »Jutro« piše, da so v obeh občinah klerikalci zmagali.

d Telefonske centrale z omejene dneвно službo so otvorili dne 1. junija pri pošti v Grahovem pri Cerkljici.

d Med nevihte je udarila strela v radijsko anteno šolskega upravitelja v Sorici. Celo šolsko poslopje je bilo takoj polno dima. Strela je ožgala samo les, ob katerem je bil napeljan vod od antene v sobo. K sreči je soproga upravitelja pravočasno odklopila anteno od aparata. Če bi antena ostala priklopljena aparatu, ki je v kuhinji, kjer so bili vsi zbrani, bi bil udar strele zahteval človeške žrtve. Popokale so na šolskem poslopiju vse šipe in pregorele so električne žarnice. Torej pozor radijoposlušalci ob bližnji nevihti!

d Slovenske Konjice bomo imenovali poselej Stajerski trg Konjice. Notranji minister je odobril tozadevno prošnjo, ker so že druge Konjice v vrbski banovini in bi bila verjetno zamenjava obeh krajev pogostna.

d Do pol kilograma težka toča je te dni padala v Dalmaciji in uničila vsjo letino v vaseh Preljeh, Oton, Zagrovič, Kninsko polje, Kovačič, Biskupija, Vrbnik, Orlič in Turlič. Toča je padala s tako silo, da se je ponekod zarila več centimetrov v zemljo.

Trdoglavost in lenoba sta dve slabi svojsti.

Mnogo bi se dalo popraviti, če ljudje ne bi bili leni in trdoglavi. Tudi Vi ste taki! Vi dobro veste, da je Radenska slatina izvarredna pijača in zdravilna, da leči mnogo bolezni, doktor niso zastarele, pa vendar še do danes niste poslali Vašega naslova, da bi vam mogli poslati cenik za dobavo slatine, obširno brošuro o njej in kopatiški prospekt. Vse to dobite brezplačno. Ne bodite apatični in še danes pišite na naslov: Kopatišče in zdravilišče Slatina Radenci, Slovenija

d Pogumni župnik. Te dni ponoči je bil izvršen drzen roparski napad na župnišče v vasi Preloščici pri Sisku. Okrog polnoči je župnika g. Ljudevita Sušetka prebudilo ropotanje pri oknu. Takoj je vstal, zagrabil lovsko puško in stopil k oknu. Zunaj je opazil dva neznanca, ki sta že odprla okno. Vprašal ju je, kaj hočeta. Mesto odgovora pa je eden od neznanec ustrelil na župnika z revolverjem. Strel pa ni zadel. Župnik je hotel ustreliti iz lovske dvocevke, ki jo je držal v rokah, toda oba strela sta odpovedala. Med župnikom in lopovoma se je nato razvil boj, v katerem je ostal župnik zmagovalec. S puškinim kopitom je pognal oba roparja v beg. — Pred par dnevi je bilo vlomljeno v tamkajšnje cerkev, vendar so bili vlomilci prepodeni. Da bi preprečil tatvino cerkvenih dragocenosti, je župnik vse dragocenosti prenesel na svoje stanovanje, za kar so vlomilci najbrž zvedeli in poskusili svojo srečo v župnišču, kar pa se jim je po zaslugi pogumnega župnika izjalovilo.

d V Zagrebu so zaprli ravnatelja židovske cerkvene občine, ker je poveril iz dotične blagajne nad pol milijona dinarjev. — Naše cerkve nimajo takih zakladov, a skromni dohodki so v poštenih rokah.

CVIČEK originalni bi radi. Dobite ga v Centralni vinotni v Ljubljani.

d Peklenski stroj se je razletel 5. junija na železniški postaji v Zagrebu, in sicer v stranišču vagona brzovlaka Paris—Jesenice—Belgrad. Poškodovan je prednji del voza in razbita so vsa okna. Človeških žrtev ni bilo.

d Samomor ravnatelja belgrajske podružnice Assicurazioni Generali je spravil na dan kazniva dejanja in so že več vodilnih uradnikov zaprli.

Za srce, ledvice, kamne, želodec, jetra, notranje žile in iščenje krvi je vendar najboljša naša prirodna Radenska slatina. Zahtevajte z dopisnico brezplačno brošuro o zdravljenju in prospekte. — Kopatišče in zdravilišče Slatina Radenci, Slovenija.

NESREČE

d Ponoči je zažarelo nebo. Dne 9. junija zvečer se je naenkrat zasvetilo nad Studenicami pri Poljčanah. Z grička, kjer stoji podružnična cerkev sv. Lucije, so okrog desetih zvečer sredi nevihte vzplamteli plameni, ki so se zaradi posebnosti lege omenjenega hribečka videli po vsej Dravinjski dolini. Kmalu se je razvedelo, da je strela udarila v stolp omenjene cerkve, ki jo je leta 1686 posvetil ljubljanski škof Ziga grof Herber-

stein. Na mestu požara so bili takoj poljšanski požarniki, ki so napeljali vodo za gašenje iz 400 m oddaljene Dravinje. Zahvaliti se je neustrašeni požrtvovalnosti štirih gasilcev, ki so se navzlic življenjski nevarnosti vzpeli v stolp in pogasili ogenj ter s tem obvarovali cerkev in njeno dragoceno notranjščino pred usodnim požarom, ki je uničil zgornji del stolpa.

d Strela je udarila v hišo posestnika Jožefa Moma v Framu. Ostreše je zgorelo.

d Zgoreli sta gospodarski poslopji, last Ježovnika oziroma Drofelnika v Paški vasi pri Braslovčah.

d Požar je upepelil veliko gostilno in vsa gospodarska poslopja, last Stjepana Frasia v Samoboru pri Zagrebu.

d V gnajnici je utonil 3 letni sinček posestnika Marka v Slovenji vasi pri Ptujcu.

d Pri urejevanju hlodov se je smrtno ponesrečil na Jurčevem veleposestvu v Vurmatu nad Selnico ob Dravi 28 letni drvar Anton Sotošek.

d V 8 m globok vodnjak je padla in utonila 12 letna Bakošek Terezija od Sv. Rupertu nad Laškim.

NOVI GROBOVI

»A prijatelja nazaj nikdar več ne bo.« — V Škofji Loki je mirno v Gospodu zaspala s. Marija Alojzija Poljanec. — V Mostah pri Ljubljani je nenadoma umrl Davorin Končar. — V Kasazih pri Petrovčah je umrl posestnik Konrad Resnik. — V Hruševcu pri Straži se je preselil v večnost posestnik in lesni trgovec Franc Vintar. — V Planini pri Sevnici je zapustila solzno dolino Jožeta Špan roj. Šmid. — V Soteski pri Moravčah je zatisnila na veke oči Ivana Bisian. — V Črenovec so položili v grob 69 letnega Golinarja Lovrenca, ki je bil 27 let mežnar in zvonar. — V Polhovem Gradcu je umrl usnar in posestnik Franc Rihar. — V Senčurju so pokopali tamonjega zaslužnega župnika g. Ivana Pibra. — V Ljubljani so umrli: kuharica pkojadne prelata Lesarja Ana Mulan, Josipina Adamle rojena Uršič, abs. jurist Boris Žirovnik, Jože Skubic, bivši trgovec Martin Raznožnik in Marija Šink. Naj počivajo v miru!

RAZNO

d Na uršulinski ženski realni gimnaziji v Ljubljani bo vpisovanje za I. razred dne 20. in 21. junija od 8 do 12; sprejemni izpiti za I. razred pa se bodo vršili dne 22. in 23. junija točno ob 8. Prijave za sprejemni izpit, kolkovane s 5 Din, naj pošljejo one učenke, ki stanujejo izven Ljubljane, najkasneje do 21. junija ravnateljstvu ženske realne gimn. uršulink v Ljubljani. Prilože naj: 1. zadnji šolski izkaz; 2. rojstni in krstni list. Učenke v Ljubljani lahko dostavijo vse to osebno pri vpisovanju. Za druge razrede je vpisovanje začetkom šolskega leta. Ako starši žele, ostanajo izvenljubljanske učenke med izpitom na oskrbi v zavodu. Za prihodnje šolske leto sprejema Uršulinski zavod v polno oskrbo tudi take učenke, ki bodo posečale državne srednje in strokovne šole. Zglasiti se je treba pri predstojništvu samostana.

— Dorežajoči mladini nudimo zjutraj čajico naravne »Franz Josefove« grenčice, ki dosega radi tega, ker čisti kri, želodec in čreva, pri dečkih in deklah prav izdatne uspehe.

V vsako hišo »Domoljuba«!

Zahvala

Nikdar se nisem mogel vmisli v to, da bi kdaj pogorela moja sedlarska delavnica. Niti predstavljati si nisem mogel, da napravi na obrtni delavnici, zlasti pa na premičninah ogenj tako ogromno škodo, kot mi jo je povzročil požar dne 30. majnika 1934.

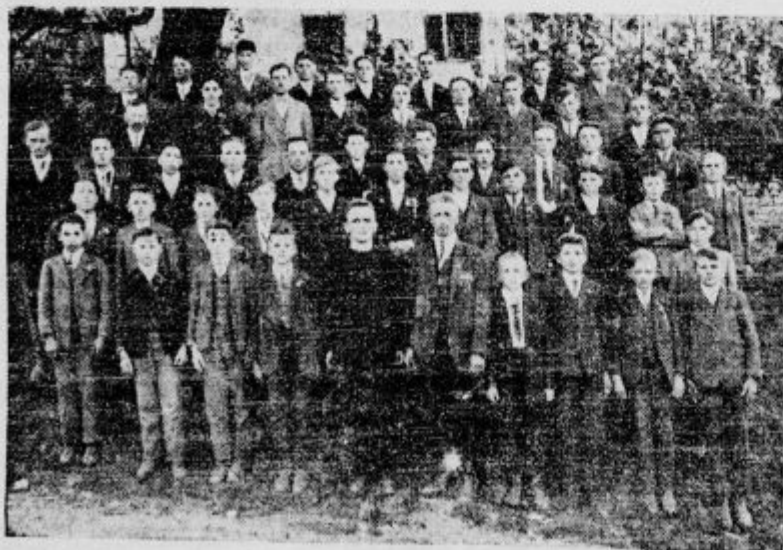
K sreči sem bil zavarovan za poslopje in orodje pri naši domači Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani, ki mi je škodo v moje zadovoljstvo ocenila in priznala, za kar se ji zahvaljujem in ta naš domači zavod vsakomur toplo priporočam.

Medvođe, dne 5. junija 1934.

Jenko Franc,
posestnik.

Pariz ima nov zoološki vrt kakor vidimo, je v njem prav dobro preskrbljeno celo za stene, ki potrebujejo zase velikanske prostore.

Kongreganisti z Rake, ki so bili na izletu v Gorjancih

† Župnik Ivan Piber

Ivan Piber, župnik v Šenčurju pri Kranju, je po dolgi in mučni bolezni umrl. Rajni je bil pred vojno deželni poslanec in je za Gorenjsko veliko dobrega storil. Bog naj mu bo za njegova dobra dela bogat plačnik!

Zahvala

Podpisani Janez Znidaršič, posestnik v Dolenji vasi 43 pri Cerknici, se najlepše zahvaljujem upravi »Domoljuba« za poslano mi požarno podporo v znesku Din 1000 (en tisoč dinarjev), ker mi je kot naročniku »Domoljuba« pogorela stanovanjska hiša. Ostati hočem tudi nadalje zvest naročnik lista in ga vsakomur toplo priporočati.

Dolenja vas pri Cerknici, 10. junija 1934.

Janez Znidaršič, s. r.

Sprejem v školijski zavod sv. Stanislava

Na školijski klasični gimnaziji v zavodu sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano se bodo volili sprejemni izpiti za I. razred dne 22. in 23. junija. K sprejemnemu izpitu se bodo pripustili samo taki učenci, ki nameravajo prositi za sprejem v zavod in so se rodili v letih 1921 do 1924 ter so dosegli vsaj štirirazredno osnovno šolo. Kjer je 5 ali 6 razredna šola, navadno ne zadostujejo samo 4 razredi, ampak je treba zaradi slovnicega znanja vsaj 5 razredov.

S 5 Din kolkovane prijave za sprejemni izpit naj se do 15. junija 1934 prinese ali pošljejo ravnateljstvu školijske klasične gimnazije v št. Vidu nad Ljubljano. Priloži naj se: 1. šolski izkaz (knjižica), 2. rojstni in krstni list, 3. dopisnice z natančnim naslovom, da bo moglo ravnateljstvo prosilca pravočasno obvestiti, kateri dan naj pride k izpitu.

Kdor naredi sprejemni izpit, s tem še ni sprejet v zavod, ampak mora v ta namen pri vodstvu zavoda vložiti še posebno prošnjo, ki je pa si treba kolkovati.

Sprejemajo se le telesno zdravi, pravno nepokvarjeni in dobro vzgojeni dečki, zakonski ali novi dobrih, krščanskih staršev; zlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili duhovniškemu stanu. Prvi namen zavoda je namreč vzgoja duhovniškega naraščanja. Zato se daje vsem dijakom temu namenu primerna vzgoja, četudi se nihče ne sili, da bi moral iti v bogoslovje, ako nima za to veselja ali poklica.

Prošnje za sprejem v zavod se sicer nasho na školijski ordinariat v Ljubljani, a prinese jih starši oziroma njihovi namestniki osebno vodstvu zavoda v št. Vidu, in sicer najbolje na dan sprejemnega izpita, da si tako prihranijo dvojno pot. Ob isti priliki predstavijo vodstvu tudi dečka, da ga osebno spozna.

Za sprejem v zavod sv. Stanislava pa lahko prosijo tekom meseca julija tudi taki učenci, ki bodo naredili sprejemni izpit na katerikoli državi gimnaziji. V tem primeru morajo prošnji za sprejem priložiti šolski izkaz s potrdilom o opravljenem izpitu ter rojstni in krstni list.

V II., III. in IV. gimn. razred se sprejemajo samo dobri in nepokvarjeni dijaki s klasičnih gimnazij, z odličnimi in prav dobrimi izpričevali. Ponavljalci se ne sprejemajo. Prošnji za sprejem naj prilože zadnje šolsko izpričevalo ter rojstni in krstni list. Priglasitve se morajo tekem meseca julija, avgusta se ne sprejemajo več.

Letno plačilo se določa po izpričevalu in gmočnih razmerah dotične družine. Najvišje plačilo za dečke ljubljanske škotije znaša za celo šolsko leto 6000 Din; za dečke iz drugih škotij pa 7000 Din. Plača se lahko tudi z živodem po tekočih tržnih cenah. Ubožnim prosilec z odličnimi izpričevali se ta znesek primerno zniža. Če se dijak dobro izkaže s pridnostjo, pobožnostno in vlijudnostjo, uživa glede plačila v nadaljnjih razredih še večje ugodnosti. Odličnim dijakom kmečkih in delavskih staršev se naklanjajo tudi razne podpore, v kolikor so pač vodstvu na razpoložljive. — Vsa druga pojasnila glede obleke, knjig itd. se dobe o priliki zglasitve v zavodu.

Vodstvo zavoda sv. Stanislava v št. Vidu

Prof. Martin je bil imenovan za ravnatelja študijskega Pasteurjevega zavoda v Parizu

PO DOMOVINI

Ogledalo naše dobe

Pod tem naslovom priobčuje »Trgovski list« članek in pripombe, s katerimi se dobesedno strinjamo. Ker mi načelno ne priobčujemo raznih krvavih dogodkov in podobnih novic, ki »vlečejo«, kar morda temu ali onemu tudi v naših vrstah včasih ni všeč, naj ponatisnemo v celoti predmetni članek »Trgovskega lista«, ki mu gotovo nihče ne more očitati v tem pogledu pristranske kršitve. Članek se glasi:

Najbolj razširjen list v naši državi je menda belgrajska »Politikac«, o kateri pravijo mnogi tudi, da je najboljši list, ker poroča o vsakem »pomembnejšem« dogodku, ki se dogodi. Pravo ogledalo naše dobe so strani »Politike«. Tako pravijo nekateri.

Pa si oglejmo, kaj kaže to časopisno ogledalo od 4. strani dalje, ker so prve tri brezpogojno prihranjene za politična, zlasti zunanjepolitična vprašanja. Navedli pa bomo pri tem samo naslove člankov. Tako čitamo:

Na 4. strani: V Bašaidu so razbojniki težko ranili bankirja Grujića in njegovo ženo ter odnesli en milijon dinarjev. Pokojnik okraden takoj po smrti. Vsled Jelke Slavkovič so se ljudje v Solani stepli in se sovražili ko neprijatelji. Krvava borba za ženo, in to vdovo ter mater štirih otrok. Ubijajoča suša v Ameriki. (Menda le vsled naslova zalezla na 4. stran.) Ustrašila se policijskega povabila in si prerezala žile.

Peta stran: Jakob Maler je oškodoval

štiri zagrebške banke za več milijonov Din. Iz strahu vsled izpita... se je obesil. Vihar je v Sremski Mitrovici včeraj podiral dreve in odnašal strehe. Avtomobilska nesreča na poti Belovar—Duravar. In: Mustingetta v ton-filmu.

Šesta stran: Dva mladoletnika pretepla svojega očeta, ker jima ni mogel kupiti obleke. (Poldruga kolona je posvečena temu veledelu.) Mladenič, ki je oddal dva strela na dekletu, ki ga ni mogla ljubiti. Zarubljena imovina občine koševske... Darovi za rodbine ponesrečenih rudarjev. Koviljača Banja, ki ima najlepše poletje.

Štedna stran: Junaki afere z lombardnim opijskim kreditom pred sodiščem. Rodbina Jungovića je tožila advokata... Ali je starega kaznenca iz Bečurena ubila njegova bivša ljubica? Zagonetna smrt na potovanju.

Še nekaj naslovov iz 8., 9. in 10. strani, ker zadnje so posvečene sportu, romanom in inseratom. Po samomoru čačanskega trgovca R. Brezvestna mati pustila otroka na ulici. Tasti skušal ubiti zela. Proslava 20 letnice kralja bosanske sevdalinke (kolona in pol ter slika). Oče, pri katerem so naši njegovega sina — lopova. Noč krokanja ga je privedla v ječo. Čeprav težko ranjena, ostaneta vdova S. in njen sin pri življenju. Aretacija uglednega in bogatega kavarnarja iz Bjeluke. Inženjer M. izpuščen proti kavciji iz preisko-

valnega zapora. Kako se je nekaj postalo hadžija (romar). (O tem kar dve koloni.)

»Trgovski list« pripominja sledeče:

Obupati bi moral človek, če bi bilo res, da je časopis verno ogledalo naše dobe. Kaj ljudje res ne delajo nič drugega, ko da kra-dejo, poneverjajo, se ubijajo in pretepajo? Ali je res vsa novost dneva le v škandalih?

Ne in ne! Ker naš narod tudi dela, se poti in trudi, da se dokoplje do boljšega s'anja, da ustvari za svoje naslednike boljše življenjske pogoje. In na drugi strani se bori cela vrsta ljudi, da se doseže napredek naše narodne in duhovne kulture! Toda o tem prizadevanju se ne poroča, ker ni tako »zanimivo«.

Ni zato vedno točno ogledalo naše dobe v časopisih, pač pa so časopisi točno ogledalo samega sebe. Škoda, da je to ogledalo do-stokrat vse prej, ko veselo.

Razprava pred sodiščem.

(Ribno.)

Dne 5. junija je bila kazenska razprava proti ge. Viktoriji Vrežec. Soprog šolskega upravitelja v Ribnem. Obtoženka se je žaljivo izrazila proti dvema članoma šolskega odbora. češ, da sta klerikalca in punktaša. Obtoženka je prosila za poravnavo, ki se je dosegla za 350 dinarjev.

Razno.

(Goriče.)

Šmarnično pobožnost smo končali s prazni-kom sv. Rešnjega Telesa. Ves mesec maj smo pridno hodili k sv. mašam in šmarnicam, tako, da so nas g. župnik kar pohvalili. — Prva nedelja v mesecu je tudi pri nas »moška nedelja«. Na prvo nedeljo pristopi k mizi Gospodovi vedno precej moč in fantov. Le tako naprej! — V nedeljo, 3. junija pa se je vršila v Gori-čah neka veselica. Zdi se nam, da so današnji časi preereni za popivanje, ples in veseljačenje! — Ob tej priliki naj bo omenjeno tudi to, da

KRIŽEV POT

(Nadaljevanje.)

Kar blazno je bilo, kar je bil storil. In ga-skonjski vitez Castignac bi se mu smejal ali mislil, da ni pri zdravni pameti. Toda vse je bila gola resnica, kajti trpel je na oni čudni otožnosti, ki jo poznajo samo v severnih kra-jih in ki je najbolj resnična bol na vsem svetu. To je neka nejasna žalost, potrnost, ki se kakor oblak oklene duš močnih ljudi; oni se je boje in včasih celo usmirte samega sebe, da se je rešijo; včasih jih pa tudi kar priga-nja k slabim dejanjem in prelivanju nedolž-ne krvi; in včasih se tudi boljši ljudje te vrste odvrnejo od sveta in se skrivajo v biva-lišča žalosti, trpljenja in molitve. Znamenje te žalosti je, da človek brez vzroka preveč uvažuje malenkosti, in išče v njih vzrok za tako stanje; bolj pogosto pa muči mlade kol stare. V južnih krajih te otožnosti ne poznajo in je niti razumeti ne morejo. Biva pa v se-jerni krvi od roda do roda, kakor kazen za neznano zlo, ki ga je bilo severno pleme v davnih časih zagrešilo.

Tema je že bila, ko je Gilbert našel zopet pot do svojega šotora, bolj po nekakem na-gonu ljudi, ki so vajeni živeti po taborih med vojaki, vsled poznavanja pota. Doma je sedel pred ponev gorečega oglja, katerega je Alrik prinesel od taboriščnega ognja, ki je gorel zunaj. Oproda mu je prinesel fižolove juhe, kruha in vina, ker je bil božični večer in so stni dan; nič drugega, kajti vse ribe, ki so jih prinesli od morja, so tisti dan že zarana po-

kupili veliki plemenitaši, predno je bil Gil-berth dospel v tabor. Vendar on ni vedel tega niti se zmenil za to, marveč je mehanično jedel, kar so mu prinesli, ker je bil zelo slabe volje. Po večerji je dolgo časa sedel pri luči lončene svetilke, ki jo je Dunstan z železno iglo včasih popravil, da ne bi očrneli stenj zlezle v malone raztopljeno mast in da ne bi luč ugasnila. Kadar pa ni pazil na stenj, je pozorno opazoval resni obraz svojega gospo-darja.

»Gospod,« je rekel naposled, »žalostni ste. Nocoj je sveti večer in vsa vojska bo čula do polnoči, ko se začne prve maše. Ako vam je drago, pojdiva po taboru, da vidiva, kaj bi počeli. Sotori velikih plemenitašev so vsi raz-svetljeni in vojaki prepevajo božične pesmi.«

Gilbert je malomarno zmajal z glavo, ni pa rekel ničesar.

»Gospod,« je ponavljal oproda, »prosim vas, pojdiva; povsod vas bodo pozdravljali in marsikaj lepega bomo videli. Pred polnočjo se podasta kralj in kraljica v spremstvu vse-ga dvora in procesiji v veliko kapelo, in pri-stoja se, da tudi vi greste tja.«

Dunstan je prinesel oblačila in ga pri-jazno silil, da bi šla. Gilbert je vstal, ne da bi se ozrl nanj.

»Čemu bi šel?« je vprašal. »Najbolje je, če sem sam; zelo slabe volje sem. Razen tega pa je tudi zelo mrzlo.«

»Plašč vas bo grel, gospod.«

»Med dvorniki vendar ne moremo v cu-njah hoditi,« je odgovoril Gilbert, »jaz pa ni-mam niti ene dobre obleke razun tega lan-skega jopiča.«

Dunstan pa je še med tem, ko je govoril, vzdignil vrhni plašč, da bi mu ga odel čez glavo.

»Kaj je to?« je vprašal Gilbert ves za-čuden.

»Viteški vrhni plašč, gospod,« je odgo-voril oproda. »Iz prav dobrega blaga je in podložen s perjem. Prosim vas, oblecite ga.«

»Zopet dar,« je dejal Gilbert in stopil nazaj. »Kdo mi pošilja take darove?«

»Francoski kralj, gospod.«

»Kraljica, hočeš reči.« Celo se mu je na-gubančilo in ni se hotel dotakniti plašča.

»Kraljevi služabniki so ga prinesli in ž njimi je tudi prišel eden kraljevih viteзов, ki je prinesel zelo prijazno in vladno sporočilo in vrh tega možnjo grških bezantov, zelo težko.«

Gilbert je začel hoditi sem in tja in se obotavljati. Bil je sicer zelo siromašen, vendar bil je odločen, da jih ne obdrži, če so bili da-rovi od kraljice.

»Gospod,« je rekel Dunstan, »vitez je prav razločno povedal, da sam kralj pošilja te borne darove v znamenje, da želi jutri z vami govoriti in se vam osebno zahvaliti za vse, kar ste storili. Menil sem, da vas razve-selim, če vam jih takoj prinesem.«

Na te besede se je Gilbert prijazno na-smejati; vedel je, da mu je oproda vdan z vso ljubeznijo; in vtaknil je glavo in roke v vite-ška oblačila s širokimi rokavi; Dunstan jih je na hrbtu spel, da so se tesno prilagala telesu. Halja mu je pa segala do kolen. Bila je iz bo-gate temne svile, jutrovskega dela in kakor žamet poznejših časov. Ko je bilo to gotovo,

se je pri nas udomačila vse graje vredna navada. Otroci, ki se že dobro zavedajo svojega dela, hodijo po vrtovih, kjer uničujejo zlahne sadike. Ali se to delo vrši iz hudobije ali nevoščljivosti? Stariši, skrbite, da boste to pravočasno preprečili! — Vredno ni nič prikladno za ta čas. Skoraj vsak dan je dež, sonce se pa vedno skriva. Kakor kaže, bomo travniške pridelke težko spravili.

Misijon.

(Podbrezje.)

Pri nas je bil sv. misijon od 20.—28. maja. Vodila sta ga č. gg. misijonske družbe sv. Vincencija Pavelskega, Contala in Bele. Polna cerkev poslušalec je pričala, da so misijonski govori segali vernikom v srce. Sv. obhajil je bilo 2000. Med sv. misijonom je prejelo prvo sv. obhajilo 20 šolskih otrok. — Bog plačaj gg. misijonarjem njih trud za zvečanje duš.

Materinski dan.

(Gozd nad Kamnikom.)

Danes se bomo tudi iz Gozda oglasili! Lep je bil materinski dan, ki so ga pridedili otroci dne 21. maja. Otroci so se že dolgo poprej učili, da bi ta dan lepo proslavili. Ljudi je prišlo toliko, da je bila natlačena šolska soba. Mali solarčki so najprej zapeli par pesmi, sledil je nagovor in deklamacije. Napravili so tudi majhno igro »Tri mamice«. Slednjič so zapeli še par pesmi in proslave je bilo konec. Otroci so se prav dobro odrezali.

Marijino kronanje.

(Sv. Helena.)

Kronanje Marije v Mežnarjevem znamenju v Kamnici bi se imelo vršiti že zadnjo nedeljo v majniku, a neugodno vreme je slovesnost preprečilo. Kronanje se je vršilo nato na praznik sv. Rešnjega Telesa popoldne. Senthelenska cerkev je bila polna Marijinih častivcev. Ganljiv je bil trenutek, ko je polagal g. župnik krasno, pozlačeno krono Mariji in njenemu Sinčku na glavo ter ju počastil a krasnim nagovorom. Nato so nesla belo oblečena dekleta kronano Marijo v znamenje v Kamnici. Razvila se je dolga, skoro nepregledna procesija iskrenih Marijinih častivcev, med katerimi smo opazili veliko fantov in deklet v narodnih nošah. Pred

znamenjem je predsednik Kat. akcije, g. K. Iglji, vpok. šolski upravitelj v lepem govoru slavil M. Pomočnico kot vzorno vzgojiteljico mladine. Njegov govor, ki se je močno razlegel po griču, je napravil globok vtis na poslušalec. Zahvalil se je tudi novemu lastniku znamenja g. Simencu iz Ljubljane, ki se je mnogo trudil in veliko žrtvoval za to kronanje in se hvaležno spominjal tudi ljubitelja Marijinega, rajnik. Mežnarjevega Jančka, ki je to lepo znamenje Mariji na čast na lastne stroške postavil in dolgo let oskrboval. Naj Marija Pomočnica obema obilno povrne!

Danes meni, jutri tebi!

(Dornice.)

ljenje. Rajnica je bila delavna, poštena in globoko verna žena in mati. Mnogo sorodnikov in znancev jo je spremlilo na žalostni poti. Vsi so iskreno molili za njen dušni blagor in vsi bodo blago srece za vedno ohranili v dobrem spominu.

Smrtna kosa.

(Gor. Log.)

Dne 3. junija so žalostno zapeli zvonovi v St. Jurju, in nam naznanjali, da nas je za vedno zapustil Bokal Franc, posestnik in ribiški paznik v starosti 65 let. Že v svoji rani mladosti je moral iti s svojo ženo za zaslužkom v Nemčijo, kjer je bil več let rudar. Ko se je vrnil, je prevzel domače posestvo. Bil je tudi več let v predilnici v Litiji, kjer je urejeval in popravljaj

stroje. Ko je službo zapustil, se je z vso marijovostjo poprijel posestva. Bil je vpklican v vojsko. Letošnje leto ga je napadla bolezen, ki je zdravniška pomoč ni mogla preprečiti. Vse izpljenje je prenašal s potrpežljivostjo, dokler ga ni resila smrt. Naj mu bo lahka domata romila! Mi ga bomo pa ohranili v spominu.

Oj, to vreme!

(Primskovo pri Litiji.)

Že nekaj dni neprestano dežuje. Niti v sednjo vas se človek ne upa brez dežnika. Potoki so silno narasli in preplavili bregove. Temenica pa sliči veliki reki. Kam bomo prišli, če bo šlo tako naprej. Uničilo nam bo vse letino. — Občinska pota so popravljena, pa tako slabo, da bi bilo boljše, ko bi jih sploh ne bili popravljali. Kakor nalašč je nastopilo le deževno vreme, ki je pota spravilo zopet v prejšnje stanje. Ako pa kdo zine kakšno besedo, je koj ogenj v strchi. Ljudje niso več vajeni reda, zato pa je tako. Podvrčeti se moramo skupnosti in dobro bo tudi za posameznika. So ljudje, ki se močno zavzemajo za red, kadar se pa od njih kaj zahteva, pa nočejo ničesar slišati.

Izlet.

(Raka pri Krškem.)

V nedeljo, 27. maja smo imeli sprejem v fantovsko Marij. kongregacijo in deklško Mar. družbo. G. dekan Anžič je ob asistenci domačih gospodov pripel Marijin znak na prsa 18 fantov, s čimer se je številno kongreganistov poskušalo na 54. Med Mar. družbenice je uradilo 20 novih članic. — V nedeljo nato so napravili fantje kongreganisti izlet k Sv. Miklavžu v Gorjance. Na vozež so se peljali do Vrhoplja, nato pa so šli peš v hrib. V cerkvi sv. Miklavža je daroval g. voditelj sv. mašo. Medtem so se zakrile gore z oblaki, votel grom je odmeval po vrhovi. Rahel dež je nagnal družbo pod streho. Pa že je prišlo zopet sonce do veljave. Z daljnogledi »oboroženit« se so ozirali fantje po lepi Dolenjski. Naši pritrkovaletji so se pa lastili zvonov. Zopet smo v svetlišču. Seveda, če imajo oči svoje, naj ima še srce. Fantje vriskajo, čuje se pesem! Že se vračamo v dolino z zavestjo, da je bilo lepo. — Zemlja je dala zadnji dom vdovi Urško iz Celin pa slepemu Kepcu. Večna Luč! — Rojakom iz Holandije, ki so se

je Dunstan opasal gospodarju nov pas za meč, narejen iz težkih srebrnih ploč, ki so bile lepo izdelane in priske na usnje, in vtaknil veliki stari meč z nožnico skozi ploščat obroč, ki je na kratkih srebrnih verižicah visel ob pasu. Nazadnje je odel Gilbertove rame s plaščem iz tennordežega sukna, obrobjenim s fino kožuho, ter ga zapel pod vratom s srebrnimi sponami.

>Zelo je lep,« je rekel Dunstan in stopil dva, tri korake nazaj, da vidi, kako mu stoji.

Mladi angleški vitez je bil v resnici videti zelo postaven v obleki svojega dostojanstva, ki jo je zdaj nosil prvokrat. Bil je namreč zelo visoke in vitke postave ter širokih pleč; obraz mu je bil jase in bled in dolgi lepi lasje so se mu valili izpod čepice.

>Ampak, Dunstan, tebe se pač ne more videti...«

Gilbert je umolknil; zdajci je namreč opazil, da sta tudi oproda imela nova oblačila iz dobrega blaga in usnja.

>Služabnike se mora počastiti hkratu z gospodarjem,« je rekel Dunstan. »Kralj je tudi nama poslal darove.«

>To je bila res misel moža, ne ženske,« je rekel Gilbert sam pri sebi.

In odšel je iz šotora. Dunstan je stopal ob njegovi levici, toda pol koraka zadaj, kakor se je pristojalo.

Tabor so razsvetljevali ognji in baklje kakor daleč mu je seglo oko; vsi vojaki so bili na prostem; izprehajali so se semintja ali pa so sedeli na skladih stoh, na sedlih in prtljagi pred svojimi šotori. Neštevilna majhna božična drevesca, ki so v svitu bakelj stala

v zemlji zapičena pred belimi šotori, so tvorila ogromen zelen vrt; rumeni žar ognjev se je vsepovsod svetlil med njihovimi vejami in vejicami ter se razvil po oblaku in svetlem orožju, ki je bilo za praznik svetlo osnaženo, in se izgubljal v mrzli zvezdni svetlobi. Vse ozračje je vonjalo po zelenju in blagodiščem dimu goreče smole.

Glasno petje se je razlegalo v temno noč; na nekaterih krajih se je bilo zbralo do sto pevcev, ki so prepevali dolge božične pesmi, ki so se jih bili v otroških letih naučili na daljnem domu — brezkončne pesmi z brezkončnimi zbori, ki so pevale o Kristusovem rojstvu v Betlehemu, o pastirjih, ki so ga prišli moliti, in o prihodu treh kraljev iz Jutrovega.

V enem delu tabora so surovi Burgundci pili močno azijsko vino in rjuli vmes svoje zборе. Izvečine pa so vojaki iz severnih dežel bili trezni in resni, so molili in prepevali ter gledali v nebo, kakor bi pričakovali zvezdo z jutrovega, da jim razsvetli nebo. Pobožno so oskrbovali ognje in baklje okoli božičnih dreves, ne vedoč, da so njihovi očetje v davnih časih isto delali.

Gaskonci in drugi vojaki iz južnih dežel so si naredili med drevjem majhne oltarje; pokrili so jih z belim blagom ter okrasili z blestečimi okraski, križci in majhnimi izrezljanimi podobami, ki so jih bili prinesli od daljnega doma kakor domače bogove, in ki so jih skoraj bolj imeli v čistih kot svoje orožje. Na upadlih, zagorelih obrazih si videl gorečo vero južnih krajev, njih divje, črne oči pa so bile narne in svečane.

V taboru so bili tudi Alzačani in Lorenci, mirni možje svetlih las. Imeli so majhne lesene človeške in živalske podobe in postave, ki so bile pisane po barvane; pri svojih drevesih pa so postavili sliko Betlehema z jasticami in Božjim detetom, z volički, Devico Marijo in svetim Jožefom, s pastirji in modrimi iz Jutrovega. Vojaki so srečnih obrazov sedeli pred temi stvarmi in prepevali svete pesmi. Isti prizor se je ponavil po celem taborju in vojaki so povsod privedli nekaj podobnega kakor je bila pač njihova navada.

Kar se tiče plemenitašev in viteзов, je Gilbert opazil, da jih je nekoliko hodilo okoli kakor je on, nekateri pa so sedeli pred svojimi šotori. Tu in tam je videl v kakem odprtem šotoru viteze, ki so klečali in molili litanije. Vendar ni bilo povsod tako; nekateri so praznovali božični večer z gostijami; njihovi šotori so bili zaprti, dasi se je dobro slišalo, kako gostujejo notri. V francoskih vrstah je bil več kot en šotor, ki je imel zaveso nekoliko odgrnjeno, tako da je Gilbert lahko videl, kako so možki in ženske skupaj popivali. Spoznal je, da so ženske bile Grkinje, da so imele lica pobarvana in trepalnice porčnjene. Z gnjevom se je obrnil v stran in premišljeval, kako se more na sveti božični večer kaj takega goditi.

Videl je tudi zelo revne vojake v jopičih iz ovčje kože in v usnatih hlačah, ki so klečali pred nekakim zastorom, na katerem so visele podobe, slikane po načinu grških ikon. Ti možaki so imeli dolge, svinlate brade in gladki, rujavi lasje so se jim valili v lepo počesanih valih preko ramen; nekateri so bili

NAZNANILA

n V dijaški konvikt na Rakovniku se sprejemajo dijaki klasične in realne gimnazije. Stari se opozarjajo, da pravočasno prigrasijo posebno ome dijake, ki numerirajo delati sprejemni izpit že v junjskem roku, pa žele, da jih glede izpita zavod prigrasijo gimnazijskemu ravnateljstvu. Le-ti naj se prigrasijo vodstvu ealez zavoda na Rakovniku (Ljubljana) najkasneje do 18. junija. Položiti je krstni list in spricvalo iz zadnjega (4. ali višjega) razreda osnovne šole.

n V strokovne šole salez. zavoda na Rakovniku (čevljarstvo, krojaštvo, mizarstvo) se sprejemajo dobri in primerno razviti fantje, ki so stari najmanj 14 let in so dovršili vsaj z dobrim uspehom osnovno šolo. Natančnejša pojasnila daje vodstvo zavoda.

n Sprejem v dijaški dom Martinišče. V dijaški dom Martinišče se sprejemajo zdravi, nadarjeni dečki, lepega vedenja, ki obiskujejo katerega prvih pet razredov državne realne gimnazije v Murški Soboti. Gojenci imajo v zavodu vso oskrbo, dobro versko vzgojo in pomoč v učenju. Ker je mesečna oskrbovalnina nizka, je omogočen sprejem v ta zavod tudi sinovom manj premožnih staršev. Kdor hoče prosiiti za sprejem, naj se prigrasijo čimpreje pisмено ali osebno pri: Vodstvu Martinišča, Murška Sobotna.

n Sp. Slivnica pri Grosupljem: Odkritje spominške plošče v vojni padl'm tovarišem se vrši to nedeljo, dne 17. junija. Ob 9 sv. maši za padle tovaršje, nato odkritje plošče in blagoslovitev, libera, petje in žalni govori. Tovariši z Dolenjske vabljeni!

n Išcem prič, ki so bile navzoče v bojih pri Solkanu pri Gorici pri 29. črnovojniškem bataljonu pod komandantom kapetanom g. Rusom in poročnikom Kuharjem, ki je v vojni padel. Tam sem bil zasit od granate, zdaj pa moram to dokazati. Dupise izvolite poslati proti odškodnini na naslov Franc Jerša, Zališec št. 6, p. Žužemberk.

n Opozorilo. Ker gotovi ljudje širijo o meni zlobne govorice, ki bi naj škodile mojemu ugledu, opozarjam, da bom izročil sodišču vsakogar, ki bo te govorice raznašal. — Stefan Rijavec, Davča.

PORAVNAJTE NAROCNINO!

Toda on ni izpregovoril, tudi če bi mogel, kajti njegove misli so bile vse druge. Procesijska je bil pomikala proti kraljevemu oltarju, ki je bil postavljen v odprtem šotoru na prostranem prostoru, da so množice lahko poklekile v travo in videle in slišale slovesno službo božjo. Pred oltarjem so vsi pokleknili, veliki baroni in glavni vazali na majhne blazine, kralj in kraljica, in knezi iz Savojske, Alzacije in Lorene, Češke in Poljske pa na bogate klečalnike, ki so bili v dolgi vrsti tik za kraljem in kraljico postavljeni zanje.

Baklje so zasadili v zemljo in velike voščene sveče so mirno gorele na belem oltarju, kajti noč je bila mirna in jasna. Ravno o polnoči so se vsi velikaši in na tisoče vojakov udeležilo božičnice; marsikdo je bil med njimi, ki se je zavedal, da se je na svetu ne bo več udeležil. Množice so prepevale mogočni zbor nekdanjih časov: »Slava Bogu na višavah,« ki so ga najprej angeli prepevali na božični večer. Ko pa je škof iz Metza povzdignil sveto hostijo kvišku, so zadonele kraljevske trobente in oznanjale zbrani množici slovesni trenutek, da so se lahko vsi priklonili. Globoka tišina je vladala vseokrog, ko je Gospod šel mimo. In Gilbert Warde ni nikdar v svojem življenju bil priča tolike tišine, razen enkrat, in bilo mu je, kakor da je na poti križa dospel do mesta počitka in okrepanja.

V vsako hišo Domoljuba!

novoimenovani pomožni nadškof dr. Stepinac. Pa njegovo imenovanje je pomembno ne le za Hrivate, temveč za vse katolike v naši državi. Imenovanje je bilo sprejeto z veseljem. Nekateri so bili za hip začudeni. Tudi so se kar takoj oglašali tisti, ki so vedno na delu, da delajo nerazpoloženje v katoliških vrstah. Vse do zadnjega je bilo imenovanih vsaj 12 imen, njega ni omenil kar nihče in nazadnje je bil prav on. Mož energije in tudi osebne svetlosti je, ki je že marsikatero zapleteno zadevo znal prav rešiti, ki bo znal po božji volji voditi tudi ogromno zagrebško nadškofijo, kadar bo to breme padlo njemu na rame.

Cerkvena vest.
(Murska Sobotna.)

V nedeljo, 3. junija se je vršilo tu običajno prošenje, praznik Marije Pomočnice. Ogromne množice naroda so se zbrale tudi letos na martinškem dvorišču ob lepo ozaljšanem oltarju. Najprej je vlč. g. Matija Zdravec, župnik iz Črenovec v krasni pridigi proslavil Marijo, kristjanov pomočnico. Nato pa je mil. g. Tovornik, arhidiacon iz Kočije daroval ob obilni asistenci pontifikalno sv. mašo. Nekaj krasnega je bila procesija, ki se je razvila takoj po sv. maši po murskosoboških ulicah. Tudi drugoverci protestantje in judje so bili zadivljeni. Zlasti številno je bila v procesiji zastopana mladina, ki je nosila tudi kip sv. Ivana Boska in za njim kip Marije Pomočnice. Gotovo je zapustila ta mogočna manifestacija pri vseh nezbrisen vtis in razvnela zopet v srcih ljubezen do Marije, naše Matere in Pomočnice.

k Martin Humeč: Praktični sadjar, zbirka najvažnejših sadjarskih naukov, pojasnjena s 24 barvnimi prilogami in 92 slikami. Ljubljana, 1925, str. 409. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena vezanemu izdumu je 80 Din. Knjiga vsebuje nebroj praktičnih navodil in nasvetov o najvažnejših sadjarskih vprašanjih, ki bodo za animala začetnike in izkušene sadjarje, ki streme za napredkom. Vsebina: I. Katere vrste so najbolj primerne za naše kraje; II. Kako požlatnjujemo sadno drevje; III. Kako vzgajamo sadni naraščaj; IV. Sadno drevje na zelenjadnem vrtu; V. Kako sadno drevje sadimo in gojimo; VI. Kako obvarujemo sadno drevje pred zajedalci; VII. Zrela sadja; VIII. Mesečna navodila; IX. Sadjarske drobtine.

ter vprašal po njem; takoj za njim pa je prišel francoski glasnik Montjoye Saint Denis, ki ga je v imenu kralja in kraljice povabil v prve vrste. Odsel je za glasnikom, kakor je naročila Eleanor sama.

»Naredite pot za vodnika in kažipota akvitanškega!« je klical oproda z glasnim glasom.

Vitezi in vojski so stopili v stran, da bi se mu umaknili; sloki Anglež je stopal med njimi, vljudno prikimal za glavo, da se zahvali onim, ki so mu šli iz pota, ter jih prosil, naj ga ne bi častili v toliki meri. Slišal je, kako so njegovo ime ponavljali vojaki, ki je njihove obraze videl v svitu bakelj kakor tudi v temi zadaj za njimi.

»Dobro si nas vodil, gospod Gilberte so klicali eni. »Bog živi vodnika akvitanškega!« so klicali mnogi drugi. Vsi glasovi so ga hvalili in slavili, da se mu je srce ogrelo.

Stopajoč za glasnikom je dospel do svojega mesta v sprevodu, v prvi vrsti velikih vazalov obeh kraljestev in takoj za najvišjimi velikaši; ker je bil nekoliko večji od ostalih, je videl preko njihovih glav, in ugledal je kralja in kraljico, ki sta v sijajni opravi stopala drug poleg drugega, pred njimi pa škofove in duhovniki. Spričo splošnega gibanja, ki ga je povzročil njegov prihod, se je Eleanor ozrla in njene oči so se srečali z Gilbertovimi ter zlastno zrle nanj, kakor bi mu hotela nekaj izraziti, kar ni mogla povedati.

»Izvali na zadnji dopis v »Domoljubu« pa onim v Franciji in Belgiji in če jih bo kje drugje našel »Domoljub«: pozdravi!

Razno.
(Blagovica.)

Tudi v naši župniji se včasih vidi kak lep prizor, ki je vreden, da se objavi. Praznik Sv. Trojice je bil pri nas ob enem tudi praznik naših malih, ki so ta dan prejeli prvo sv. obhajilo. Da je bila slovesnost še lepša, so ta dan prejeli sv. zakramente tudi možje in fantje iz apostolstva; bilo jih je okrog 80. Po sv. obhajilu so možje in fantje opravili skupne zahvalne molitve, kar je na ljudstvo napravilo prav lep vtis. — Majniške pobožnosti se je ljudstvo prav lepo udeleževalo, kar je gotovo v ponos župniji. — V kratkem pričemo z barvanjem župne in tudi podružne cerkve na Golčaju, ker sta že obe zelo potrebni nove obleke. Še marsikaj potrebnega bi bilo narediti v župni cerkvi, pa zaenkrat moramo potrpeti, ker ni denarja. — Drugi mesec se vršijo zopet občinske molitve v Blagovici, ki se bo združila z Lukovico in bo tudi imela ondi svoj sedež. Zelo nerodno bo tudi za občane bivše občine Češnjice, ki bodo po novi odredbi pripadali v Tuhinjsko dolino.

Iz zagrebške torbe.
(Zagreb.)

Nekateri še vedno mislijo, da se v Zagrebu služba kar hitro dobi. Potem se pa zgodi, kot se je primerilo ta teden nekemu rojaku, da je ostal na cesti s praznim žepom, ker se je tako dolgo v gostilni pogajal za neke kupčije. — Še bolj žalostno je to, da ga je ociganil rojak, pa tako, da so mu ostali prazni samo hlačni žepi, ker sukno mu je zaplenil gostilničar... Ali tako, kot je prišla te dni neka dekle iz Ljubljane. Nekdo ji je skomandiral dobro službo. Tristo dinarjev je bilo njemu za to treba. Korajžno se je pripeljala dekle v Zagreb. Ravno prav je šela imela denarja, da je sem prišla. Kako se je začudila, ko na naslovu, kjer se je imela javiti ni našla nikogar in ničesar. Take so dogodivščine onih Mick in Janezov, ki menijo, da je v Zagrebu za vse kruha dovolj. — Pa naj še povem, kako se služba zgubi. Micka ji je ime. Prav pridna je. Njena milostivac, Judinja, jo je odpustila iz službe, ker ni hotela na trgu prodati kokoši, ki je doma poginila. — V ospredju zagrebškega zanimanja je sedaj

prav čednega obraza. Njihov duhovnik je sredi njih s tihim glasom prepeval molitve, in vojski so se od časa do časa globoko priklanjali, da so se s celom tal dotikali.

»Hvaljen bodi Jezus Kristus,« je rekel duhovnik.

»Na vekomaj, amen,« so odgovarjali vojski.

Dasi so prepevali v češkem jeziku in jih Gilbert ni razumel, je videl, da so verovali in bili resnega duha.

Tako je hodil več kot dolgo uro po taboru, gledal in poslušal; otožnost ga je nekoliko minula, ker je pri tem pozabil na samega sebe. Zdelo se mu je nekaj imenitnega, da so prav njega izbrali, da vodi tolike množice skozi divjine in pustinje, polne nevarnosti, in da si je bil svest, da mu je cela dva meseca sledilo več kot sto tisoč ljudi in da bodo še dalje hodili za njim, dokler jih ne pripelje varno v Sirijo ali pa sam pogine, ter prepusti to nalogo drugemu. Bila je naloga, ki je bila vredna truda, zaupanja, ki je bilo vredno njegovega življenja.

O polnoči je v velikem sprevodu stopal za kraljem in kraljico. Skromno se je pridružil procesiji in njegov oproda je stopal poleg njega ter nosil geročo bakljo v rokah in njena svetloba mu je razsvetljevala obraz. Nekdo ga je spoznal in povedal sosedu.

»To je Gilbert Warde, naš vodnik,« je rekel.

Bliskoma se je ob dolgi vrsti zvedelo, da je on tam, in kmalu je prihitel zasopel sel

RDEČA NEVARNOST

(Nadaljevanje.)

Ceprav so celo najradikalnejši socialisti (n. pr. terorist Savinkov) zahtevali, da je treba brezobzirno zadržati vse uničujoče delovanje boljševikov, je vendar v lahkomišelne Kerenskem zmagala mehka duša in je opustil vsako nadaljnje postopanje proti njim, ker jih je smatral za — premagane. Kerenski in z njim vred tudi drugi namreč niso razumeli, da je imel Lenin najasnejši cilj, da je hodil najdoslednejšo pot in da se je posluževal najradikalnejših sredstev, ki vedno privlačujejo zrevolucionirane mase. Tako je boljševizem nujno moral postati kmalu gesto za vse vojake, ki so pobegnili s fronte, za vse kmete, ki so si delili zemljo, za vse stradalajoče, ki so zahtevali takojšen konec vojne, za vse delavce, ki so v tovarnah po strani gledali inženjerje, skratka: za vse zrevolucionirane mase. Toda Kerenski je kmalu izpustil iz zaporov boljševiške prvake, pobegli so se vrnili in se začeli nemudoma pripravljati na — nov prevrat. To jim je šlo tem lažje od rok, ker je spričo hitro naraščajočega splošnega pomanjkanja vsega vse še bolj občutilo vojno utrujenost ter so nerazsodno množice vedno raje sledile boljševiškim geslom, a kratkovidno, sebično in nezrelo meščanstvo je metalo Kerenskemu še polena pod noge, ker je po dolgih oklevanjih dovolil končno tudi Ukrajincem nekaj avtonomije. Vse je podzavestno čutilo negotovost položaja, zato je kratko zasedanje vsoruskega narodnega kongresa, ki se je vršilo sredi meseca avgusta v Moskvi, zahtevalo vlado močne roke, ki bi naj jo podpirale vse stranke.*

Toda meščanstvo, ki je v vsej dobi svojega parmesičnega vladanja dokazovalo le svojo nesposobno konfuznost, ter zato tudi lahkomišelnost napravilo sadove težke svoje trude celega stoletja, se nikakor ni moglo sprijazniti z napol socialistično vlado Kerenskega in se je začelo zbirati okrog generala Kornilova, ki naj bi prevzel diktaturo. Tako se je znašel Kerenski naenkrat med dvema ognjema: med Leninom in Kornilovom, katerima seveda ni bil kos. Njegov položaj je še jako poslabšalo septembersko prodiranje Nemcev. Ti so zavzeli Rigo, pet dni nato je pa zbral Kornilov nekaj polkov in udaril z njimi na Petrograd, da bi se polastil oblasti. Toda boljševiški agitatorji so pravočasno razkrijali njegove čete, ki so pustile generala kratko malo na cedilu. Na videz je še zmagal Kerenski, v resnici pa že boljševiki, katerih število je vidno naraščalo, dočim je Kerenski osamljen taval brez cilja in brez programa. Organizatorično in miselno trdno zvarjena boljševiška fronta je dobivala z vztrajnim delom v roke vodstvo vseh sovjetov in se pripravljala na nov državni udar, dočim je meščanstvo iz daljave škodoželjno gledalo na strastno prerivanje v raznih socialističnih vrstah. Tako je izgubljal Kerenski vedno hitreje oblast iz rok nihče ni vedel ne kod in ne kam, v vseh panogah javnega življenja je vladalo vedno večje razsulo, meščanstvo je zapustilo Kerenskega že poprej, delavstvo je uhajalo v boljševiški tabor, armada je bila že skoraj popolnoma razpadla in zabavljal je tudi kmet, ker še vedno ni bil gotov, kaj in kako bo z delitvijo zemlje. Razkroj se je poslašal tudi vsega gospodarskega

* Kakšno je bilo še sredi leta 1917 razporedenje v velikih ruskih mestih, nam lepo dokazujejo volitve v občinski svet v Moskvi, pri katerih so dobili soc. revolucijonarji 116 mandatov, kadeti 34, menjševiki 24, boljševiki pa 23.

življenja. Tovarne so se izpremenile v zborovališča delavcev, ki so polivali z gnojnico inženjerje ter jih pretepal. Prometna sredstva so odpovedala popolnoma in povzročila še večje pomanjkanje živil. Krajevni sovjeti so odpovedovali vladi pokorščino, a med narodi, ki so tvorili ogromno državo (Poljaki, Fini, Ukrajinci itd.) se je začelo naglo gibanje za popolno odcepitev. Denarno si je morala pomagati vlada s tiskanjem novih bankovcev (inflacija), kar je povzročilo razvrednotenje denarja in silno draginjo. V takem položaju so bili boljševiki seveda prepričani, da je na položaj njih ura. Ljening je sicer svetoval, naj bi poskusili v Moskvi, toda mnogo pogumnejši Trocki, ki je bil že poprej izvoljen za predsednika petrograjskega sovjeta, je pripravil vse potrebno in dne 7. novembra l. 1917 so udarili v prestolici. Skoro brez boja so zasedli vsa vladna poslopja in zapri ministere, le Kerenskemu se je bilo posrečilo pobeegniti. Skušal je iz okolice organizirati protiidarec, toda menjševiki, ki so upali na pomiritev in na sodelovanje z boljševiki, so ga zapustili, enako generali in vojaki (celo kozaki, kajti njih simpatije so bile na strani — carjev), zato se je hitro rešil v inozemstvo in na bojišču so ostali le boljševiki kot popolni zmagovalci. — Vsa Rusija je bila presenečena, toda izvršenega dejstva se ni dalo več izpremeniti in vsi tisti, ki so jim posredno ali neposredno pripomogli do te lahke zmage, so le premalu obžalovali svojo kratkovidno sebičnost.

Prevrat v Petrogradu je bil znak tudi za vsa ostala mesta, kajti v skrajno centralistični Rusiji je igral itak edino politično vlogo vedno samo Petrograd in so vsa druga mesta tudi ves čas revolucije kar avtomatično in brez vsakih pretresov sledila zgledu prestolice. Povsod v Velikorusiji so se polastili sovjeti z boljševiki na čelu uradov in prometnih sredstev, in to brez bojev, ker ni bilo nikogar, ki bi se jim bil upiral, saj se Rusi že po svoji naravi rad izročajo vladi močnejšega. Že ruska kronika iz XI. stol. nam n. pr. poroča, da so prišli Rusi k Normanom in jim rekli: »Naša zemlja je velika in bogata, pridite, bodite naši knezi in nam vladajte!« Le iz tega ruskega značaja si moremo razlagati stoletni carski režim in pa današnjo boljševiško tiranijo. Sicer pa tudi carizem ni padel zaradi svoje nasilnosti in reakcionarnosti, temveč le zaradi svoje nesposobnosti. Zlasti za vse vlade carja Nikolaja II. (1894—1917) je žel carizem povsod le neuspehe, zato se je le čuditi, da se je mogel vzdrževati toliko časa. Njegov polom je pa zato tudi moral biti tem korenitejši. Revolucij ni mogoče delati, ker se te rode same od sebe, ko dozore pogoji zanje, pač jim je pa lahko dajati smer. In to je Lenin znal. Tako je padla vsa oblast kot zrelo jabolko v naročje sovjetom, ki so takoj sestavili novo vlado z Leninom kot predsednikom in Trockim kot komisarjem za zunanje zadeve. Toda Leninova skupina še vedno ni bila neomejena gospodarica položaja, kajti celo odlični boljševiški prvaki, kakor Kamenev, Zinovjev i. dr. so zahtevali sporazumno vlado vseh marksističnih skupin in so se nagibali k nekaki napol demokraciji. V tej zmedbi se je ponovno izkazala Lenina spretnost in smelost. Lokavo je pridobil zase nekaj zastopnikov drugih marksističnih skupin, a ko je dobro utrdil svojo oblast, jih je čez nekaj mesecev zopet vrغل iz vlade, v mesecu juniju l. 1918 pa kravno zadušil njih prevratni poskus. Nato so zmernejše marksistične stranke deloma skopnele same od sebe, deloma so bile pa po boljševikih z ognjem in mečem uničene in edini zmagovalci v revoluciji je ostal končno Lenin kot najradikalnejši, najdoslednejši in najbrezobzirnejši.

RAZNO

Eno in pol milijardo dinarjev hoče ameriška vlada izdati za gradnjo novih stanovanjskih hiš, 5 tem bo oživljena gradbena delavnost, obenem pa omogočeno, da pride vsak delavec do svoje hiše. — Tudi pri nas bi bilo kaj takega na mestu. Posebno v večjih mestih ži. ve nekateri ljudje naravnost v brlogih, za katere plačujejo visoko najemnino.

Število brezposelnih v Združenih državah Amerike je v zadnjem letu padlo za 5,296.000 ali 41 odstotkov.

Če si nakovalo, trpi, če si kladivo, udari!

Pri dopolnilnih volitvah okrožja Westham v angleškem Londonu je zmagal kandidat delavske stranke Garnier z 11.998 glasovi. To je že šest delavska zmaga v dopolnilnih volitvah.

60.000 delavcev obok spolev je zaposlenih pri gradnji podzemeljske železnice v ruski Moskvi. Železnico hočejo dograditi letos v novembru.

Za 900 milijard dinarjev imajo razni kapitalisti shranjenega denarja in drugih vrednot v švicarskih bankah. Lani so banke te naložbe še obrestovale po 1%, letos pa nič.

Za rudarje se je zaval.

mladi belgijski kralj Leopold III. je osebo posredoval v sporu med rudarskimi podjetniki in delavci, ki je nedavno izbruhnil. Podjetniki so hoteli znižati rudarske mezde za 5 odstotkov. Ker je bil kralj, ki je nedavno bil osebo na kralju rudarske nesreče blizu Monsa, obljubil rudarjem, da ne bo pustil znižati njihovega življenjskega standarda, je sedaj to obljubo tudi izpolnil. Podjetniki so obljubili, da znižanja plač ne bodo izvedli.

Do 10 mesecev so še brez plače delavci v rudniku v Božovini. Rudnik bo menda prodan na dražbi.

Uspehi pusta. V ameriškem Toledu se je delavstvo nekaj puntalo. — Uspeh: dva mrtva, 200 ranjenih in 100 zaprtih. Od 103 toledskih delavskih zvez se je izreklo 51 za splošno stavko od 1. junija dalje.

Zakon proti znižanju cen je zahtevala dunajska trgovaška zbornica. — Nič hudega, če bodo znižanje spremljale — primerne plače.

DROBTINE

Kdaj umre največ ljudi. Prof. Fischer z univerze v Rostocku je ugotovil, da je 3709 oseb, ki so umrle v zadnjih sedmih letih njegovih opazovanj, izdihnilo med 3. in 6. uro zjutraj izven tega časa je profesor ugotovil največji čas smrti med 10. in 11. zvečer. Najmanj jih umre po Fischerjevih trditvah popoln.

V znak protesta. Holandska vlada se je z vso resnostjo oprijela osušitve Zuiderskega jezera in jo končno izvedla. Nedavno je bila slovesno zaprta zadnja odprtina v velikanskem nasipu, ki loči Zuidersko jezero od Severnega morja. Ta jez je eno največjih tehničnih del, kar jih pozna zgodovina. Holanci bodo na ta način jezero polagoma osušili in tako pridobili za svoje kmetijstvo nova ogromna zemljišča. Na dan te slavnosti so pa ododni ribiči, ki so se že stoletja

živili edino z ribolovom, razobesili zastave samo na pol droga v znak žalovanja in protesta. Vlado jih sicer tolaži, da bodo namesto rib dobili od vlade rodovitna zemljišča in da postanejo kmetje. Ribiči so pa odgovorili: »Naši očete so bili ribiči, mi smo ribiči, kmetje pa nismo in ne bomo! Površina tega ozemlja, če se jim ga bi posrečilo popolnoma izsušiti, je tako velika, da se bo ted lahko preživljalo dva milijona ljudi.

Duh božji veje, kjer hoče

Leta 1929 je pel v Rimu v cerkvi sv. Ignacija novo mašo jezuitski pater Henrik Klein. Bil je kot peti sin v družini, iz katere so že pred njim izšli štirje bratje kot duhovniki. Pri tej priliki so izdali novomašni spominek, na katerem so bile slike vseh teh petero bratov duhovnikov. Nove maše se je udeležila seveda tudi njihova 70 letna mati vdova. Blagrovani so jo najvišji dostojanstveniki v Rimu in papež sam se ji je zahvalil, da je podarila cerkvi pet sinov; mati je bila vsa srečna, le nekaj jo je težilo, namreč želja, da bi imela še več sinov, ki bi jih rada dala cerkvi...

Nedavno je imel novo mašo na Francoskem pater C a d o u x. On je izšel iz družine, iz katere se še dva brata pripravljata za misionarja. Tri njihove sestre so pa postale redovnice. Tudi en nečak je v misijonškem semenišču. Pa tudi en brat in ena sestra njegovega očeta delujeta v misijonih, prav tako so štirje bratje njegove matere duhovniki, ena sestra pa redovnica. In med nadaljnimi sorodniki je 11 redovnih bratov, med njimi šest posvečenih duhovnikov. On sam pa je najstarejši med trinajstimi brati in sestrami. Pripada torej družini, ki šteje v svojem najožejem sorodstvu 25 duhovnikov, ozir. redovniških poklicev...

Dne 7. julija 1929 se je odigral v katedralji v Linu na Francoskem veličasten prizor. Ta dan je bral jezuitski novomašnik Jožef Bazquin novo mašo v odnotni stolnici pri svojem oltarju, obenem pa so pri drugih oltarjih opravljali daritev sv. maše njegovi peteri bratje. Kako veselji so bili njih navzoči starši in kakšno plačilo čaka tega očeta in mater v nebesih, ki sta darovala na bojnem polju dva svoja sinova, cerkvi pa celo šest sinov služabnikov...

Leta 1932 se je izvršila v Italiji v lepem barnabitskem samostanu pomenljiva preobleka neke redovnice. Duhovnik, ki je izvršil svetel obred ni bil nihče drugi, kakor knez p. Pellegrino, ki pripada že nekaj časa barnabitskemu redu. Poprej pa je bil najbogatejši mož v Siciliji. Bil je lastnik ogromnih vinogradov, v katerih dozoreva svetovno znano vino marsala, prav tako je imel ogromne nasade oljk, kar pomenja za pridnega lastnika ne samo blaženo tiho, ampak tudi milijonsko premoženje. Imel je dalje v lasti ogromne nasade oranž in citron, bogate rudnike za žveplo, razkošne palače in podobno bogastvo. A glej, prav ob času, ko so bile njegove oranže in oljke v najlepšem cvetu, je dal ta mož slovo svetu in tisti, ki je še včeraj zapovedoval tihošim svojim poslov, se je podvrnil v barnabitskem samostanu z obljubo radovoljni pokorščini. Prvo sveto pravilo, ki ga je izvršil kot novi redovnik, pa je bila preobleka zgornaj omenjene. Ta dama pa ni bila nihče drugi kot njegova soproga, ki je po zgledu svojega moža istotako zapustila svet in stopila v redovni stan...

Podobno je vstopil v Nemčiji pred par leti slavno znani učenjak in profesor Bernard Barth v novicijat kapucinskega reda. Že pred njim pa je vstopila v red franciškanek njegova soproga, pa tudi njuni otroci so izbrali redovniški poklic. Sin je postal benediktinec, v samostanu Marija Lach, storojša hčerka šolska sestra v Straßburgu, mlajša pa benediktinca v Rudesheimu.

Resnično, duh božji veje, kjer hoče.

A. G.:

Ponarejeni dragulj

Neko poletno soboto se je sestala Margareta s svojim ženinom, ki je bil pisarniški uradnik Hitela sta mimo odprtih izložb. Tedaj je zagledala dekle krusen ponarejeni prstan in si ga zaželelo. Njen Drago jo je zavrnil, da ji ne more kupiti prstana, ker je pred koncem meseca in ni imel denarja.

Dekle pa ni odnehalo in obljubil ji je prstan, če pojde z njim naslednji dan na sprehod. Mladenka mu je obljubila.

»Počakaj nekoliko« je dejal mladenič, ko sta prišla do hiše njegovega gospodarja. Že je odhitel po stopnicah. Ker mu je odvetnik, ki je bil prijatelj njegovega očeta, vse zaupal, je imel pod svojim ključem tudi dnevno blagajno. Zdaj jo je odprl in vzjel nekaj drobiža, ki ga je sklenil prvega prihodnjega meseca vrniti.

★

Nedelja je bila zelo lepa. Drago in Margareta sta šla na izprehod. Kako se je deklica veselila, kadar se je ozrla na roko, kjer se je bleščetal prstan s ponarejenim iskrcim se draguljem smaragdne barve.

Ko sta prišla na najhušo košenico blizu krčme, sta sklenila ostati v naravi in malicati zunaj na prostem. Drago je odšel v krčmo po pivo, kruh in prigrizek.

Margareta je ostala sama. Vsa se je zamislila v bleščeči smaragd na svojem prstu, ki se je zapeljivo smerinjal na soncu. Deklica ni opazila, da so zrlje izza grma vanjo divje, s krvjo podplute oči in se vsesale v njen prstan.

In že je skočil nekdo nanjo in jo pričel daviti.

Zapeli so pod večer zvonovi. Košenica je molčala. Na tleh je ležala mladenka zadavljena. Kremplji zločinca so ji nenadoma vzeli življenje in jo zadušili kakor nežno golobico. Poslovila se je od življenja v svoji beli obleki z zlatimi lasmi. Ponarejeni dragulj pa je odnesel morilec s seboj.

★

Ko se Drago vrne, ne najde zaročenke, kajti zločinec jo je zavlekel za grmovje. Kliče jo, a nihče se mu ne odzove. Zamisljen odhaja na kolodvor, prepričan, da bo dobil izvoljenko med drugimi izletniki, ki so prispeli iz mesta. Ko dospje na domačo postajo, počaka, da ljudje odidejo, a Margarete ni nikjer.

★

Naslednji dan so vsi časopisi poročali, da so našli zadavljeno ljubko tipkarico Margareto N., ki jo je morilec zadavil zavaljo ničrednega ponarejenega briljantnega prstana, ki je bil vreden komaj deset dinarjev. Morilca so prijeli, bil je neki jetnik, ki je pobegnil iz kaznilnice.

★

Dragov gospodar je v ponedeljek slučajno zahteval dnevno blagajno. Mladenič mu jo je izročil in priznal, da si je nekaj malega izposodil iz nje. Šef ga ni odslovil, a Drago je kmalu spoznal, da mu ne zaupa več. Poiskal si je drugo službo, kjer si je kmalu pridobil zaupanje, postal je samostojen vodja pisarne in se oženil.

Večkrat se je spomnil tistega nesročnega dogodka in Margarete, ki je bila njegova prva ljubezica.

Ko je bil starejši, se je vendar često vprašal, če ni bilo sreče tiste deklice preveč lahkomiselno, saj je vedela, da fant nima denarja, pa ga je vendar silila, naj ji kupi prstan. Bila je pač navezana na dragotino in s prstanom, ki si ga je komaj priprosila, si je priborila — lastno smrt.

Zvočnik v zvoniku. Neka županja na Hertfordshirskem v Angliji je postavila v cerkveni zvonik gramofon z močnim zvočnikom. Predvaja izključno plošče, ki beležijo umetnost slavnih pritkovalcev na zvonove. Na ta način poslušajo vaščani namesto svojega revnega domačega zvočnika zjutraj sloveče ubrane zvonove cerkve sv. Margarete v Westminsteru, zvečer pa zvonjenje stolnice sv. Patrika v Dublinu.

— Pri odebeltosti vzbuja redna zdravilna uporaba naravnih »Prana« fosfovec grenčice jako delovanje črevesa in dela telo vitko.

Kaj premišlujete?

— Ne vem, kje naj si kupim blago za novo obleko?

— Tu ni treba niti premišljevati, temveč priti še danes Trgovskemu domu Sternceki po vzorce, ker tam je ogromna izbira v suknju, kamgarju, ševjotu in drugem blagu za moške obleke. Vse blago je dobre kakovosti in cene so zelo nizke.

TRGOVSKI DOM
Sternceki
TRGOVINA - PERILA - TI - OBLEKE

Celje št. 19

Izdajanje na željo obleke in druge konfekcije po meri v par dneh. Cenik in vzorci zahtevati.

RADIO

Program Radio oddajne postaje v Ljubljani od 14. junija do 22. junija 1934.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče, 12.45 Poročila, 13. Čas, plošče. — Četrtek, 14. junija: 18. O sloveku, 18.30 Srbohrvaščina, 19. Plošče po željah, 19.50 Pogovor s poslušalci, 20. Prenos iz Belgrade, 22. Čas, poročila, lahka glasba. — Petek, 15. junija: 11. Solska ura, 18. Filozofska predavanje, 18.30 Izleti za nedeljo, 19. Francoščina, 19.50 Predavanje, 20. Prenos iz Hrastnika, 22. Čas, poročila, lahka glasba. — Sobota, 16. junija: 18. Valčkova ura, 18.30 Zabavno predavanje, 19. Koroška ura, 19.30 Zunanji politični pregled, 20. Vesela ura, 21. Radijski orkester, 22. Čas, poročila, lahka glasba. — Nedelja, 17. junija: 8.15 Poročila, 8.30 Gimnastika, 9. Versko predavanje, 9.15 Prenos iz franc. cerkve, 9.45 Plošče, 10. Prehrana, 10.30 Duet pojeta g.g.: Gostič in Rus, 11.15 Slovenska glasba, 16. Izabljane žebelne paše, 16.30 Pevski oktet Sternbenc, 20. Koncert pevskega zbora »Cankarc, 20.45 Radijski orkester, 22. Čas, poročila 22.15 Francoska glasba na ploščah. — Ponedeljek, 18. junija: 18. O likanju, 18.30 Čestni red, 19. Radijski orkester, 19.30 Zdravniška ura, 20. Slovenski vokalni kvintet, 20.30 Prenos opere iz Belgrade, V odmoru čas in poročila. — Torek, 19. junija: 11. Solska ura, 18. Otroški kotiček, 18.30 Slavni pevci, 19. Predavanje, 19.30 Pri Ohijskem jezeru, 20. Pevski koncert, 20.45 Radijski orkester, 21.10 Čas, poročila, 22.30 Angleske plošče. — Sreda, 20. junija: 18. Komorna glasba, 18.30 O verstvih, 19. Radijski orkester, 19.30 Literarna ura, 20. Vokalni koncert, 20.45 Iadviga Poženelova, 21.15 Slovenski vokalni kvintet, 22. Čas, poročila, odhonki iz zvočnih filmov.

Brihten sinček. — »Mama, tu imam dinar nazaj!« — »Ali nisi kupil znanke in jo prilpil na pismo?« — »Ne, več sem kar hitro vrgel pismo v nabiralnik in nihče me ni videl!«

ZA KRATEK ČAS

Neki treznostni apostol je imel predavanje o alkoholizmu. Ves čas njegovega govora pa so padali več ali manj posročeni dovtipi. Za naslednji večer je zopet zbral polno dvorano poslušalcev, obenem pa je najel izurjenega bokarja atleta kot reditelja. Prišel je: »Moje dame in gospodje! Kaj je ono, kar si želimo, ko se vrnemo domov od trudapolnega dela? Kaj nam vrne zadovoljstvo, privabi nasmeš na naša lica, iz naših grl pa priverse pesem iz srca? Počakal je, da vidi, kakšen utis so napravile te besede. Tedaj pa se iz osadja oglasi reditelj: »Paxite! Kdor bo prvi rekel vino ali pivo, bo po zraku frtal skozi okna.«

Za stare zapuščene rane

na nogah (ulcus cruris). Po naših zdravnikih in zdravstvenih institucijah je dokazano, da

»FITONIN«

zanestiljivo in sigurno zaceli tudi najstarejše kronične rane

Steklenica 20 Din v lekarnah. Po poštnem povzetu 2 stekli. 50 Din.

Poučno knjižico št. 17 pošlje brezplačno »Fitonin«, dr. z. o. z., Zagreb 1-78.

Reg. pod Sp. br. 1281 od 28. VII. 1933.

Žena je neprestano mučila svojega moža z raznimi sumničnj. Nekega dne je odložila knjigo, ki jo je brala: »Tomaž, kje si bil leta 1921.« »Ah, pustil me.« »Kje si bil leta 1921., pravim?« »Čemu tu vprašanje?« »Tu notri stoji zapisano, da je bil v letu 1921. od vsakih 800 ljudi eden zaprt.«

BRINJE

prvovrstne kakovosti nudi najceneje
FRANC POGAČNIK d. s. o. z., LJUBLJANA, Tyrševa (Dunajska) cesta št. 67. nasproti mitnice.

Zaradi smrti zaprto. — »Zakaj pa je ta trgovina zaprta?« — »Zaradi smrti — njen zadnji odjemalec je umrl.«

Irci in Angleži. — »S potapljačje se ladje so se resili na samotni otok le štirje potniki, dva med seboj samnana Irci in dva prav tako Angleža. Irci sta se takoj sprla, strela in eden drugega pobila do smrti. Angleža pa sta se sprehajala po obali in potrpežljivo čakala na tretjega, da bi ju medsebojno predstavil in seznanil.«

Kje je jezdec?

Nadebudni najemaik. »Samo opozoriti vas moram, mladi gospod, da ključa ne dobite in da ob 11 zaklepam stanovanje.« — »Že dobro gospa, samo povejte mi, kdaj zjutraj odpirate.«

Vendar. — K bogatašu pride siromašen mladenič. — »Vem, kaj hočete, pravi bogataš. — Prišli ste me prosit na posodo.« — »Še na misel mi ne pride, prišel sem snubit vašo hčerko.« — Saj sem vedel, da gre za denar.«

V šoli. »Janezek, ali poznaš tekočino, ki nikoli ne zamrzne?« — »Vrela voda, gospod učitelj.«

Sola in življenje. »Da, gospodje, v ljudski šoli sem imel učenca, ki mu na noben način nisem mogel vtepati v glavo naštevanka, a zdaj je večkratni milijonar.«

Kupčija je kupčija. »Smith, pošljite ekspresno dva zaboja vina. Če bo dobro, pošljem ček. Grimshaw.« — »Grimshaw, pošljite ekspresno ček. Če bo dober, pošljem vino. Smith.«

On in ona. »Oni dan sem čitala, da so našli v Egiptu 5000 let stare črepinje.« — »To je dokaz, da so bili že takrat zakonski prepri.«

Na izpitu. Profesor. »Kakšne so posledice alkoholizma?« — Kandidat: »Olajševalne okolnosti.«

Opravičilo. »Žena: Nezaslišano, čutil si dobro, kako so ti v gneči izvlekli iz žepa denarnico in nisi prijel tati?« — Mož (ponižno): »Oprost, mislil sem, da si to bila ti.«

Barbar. — Žena: »Šivilja pravi, da mi ne bo več delala oblek, dokler ne poravnáš zadnjega računa.« — Mož: »Imenitno, takoj ji sporočim, da je njena ostavka sprejeta.«

Prezgodaj se je veselil. — Trgovec z jestvinami trgovskemu pomočniku: »No, vidim Vam na veselem obrazu, da ste srečno spečali žaltavo surovo maslo.« — Pomočnik: »Res! Zraven pa še vsa stara jajca in smrdljivo gnjat. Vse je kupila gospa Karjola.« — Trgovec: »Kdo? Za božjo voljo! Takoj se moram javiti bolnega; za drevi me je namreč povabila k večerji.«

Poslovna motnja. Zaani odvetnik je nekoč pred sodiščem zagovarjal nekega vlomilca in zahteval naj bo oproščen, ker da je nedolžen. Med zagovorom pa je obtoženec hotel svojemu odvetniku nekaj sporočiti in ga je pocukal za rokav. Zagovornika je to tako razburilo, da je na glas vzkljknil: »Nikar me ne motite v govoru, tudi jaz vas nisem motil pri vlamu.«

»Domoljub« je barometer našega verskega in narodnega gibanja. Katoliški Slovenci, ali se zavedate tega?

Hrastniška steklarna je odpovedala s 15. junijem več sto delavcem. Govorijo, da namerava znižati mezde za 8 odstotkov.

V »Delavski politiki« čitamos Umrla je članica mariborskega društva za upepeljevanje mrličev »Ognja« ga. Alojzija Sirkak, soproga lekarnarja v Mariboru. — Društvo »Ognj« jo je prepeljalo v Gradec, kjer je bila v tamošnjem krematoriju upepeljena. Pogrebni svečanosti na mariborskem pokopališču se je udeležil v imenu »Ognja« podpredsednik H. Pelikan.

Največji tiskarski stroj ima list »Pravda« v sovjetski Moskvi. Stroj lahko natiane v eni uri en milijon izvodov obsežnega dnevnika.

Mali oglasnik

Vaska drobna vrtica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plašajo samo polovico, ako kupujejo kmetijska potrebščin ali prodajajo svoja prideleka ali iščejo poslov ostrima obrtarki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Pekarskega vajenca

sprejemem Preskrbim mu obleko. Stojan Jos., parna pekarna. Pišeco št. 18.

Kotla za žganjekuho raznih sistemov, pralne kotle in brzo-parilnice Vam nudim. Janez Sifrar, kotlar in klepar. Stara Loka — Skofja Loka.

Trazen hrabrov

ki zna dobro molziti, se takoj sprejme Studence št. 1, Dev. Mar. v Polju.

Košilni stroji

znanke »Deer ng« kuopim. Jankovič Helena, Matena 51, Studence lg.

Malo posestvo

hiša, vrt, njiva in gozd, blizu rudnika napredaj. Podkraj 36, M. Zupca, Zagorje ob Savi.

Čevljarskega vajenca

sprejemem. Hrana, stanovanje v hiši L. Zagar, Lesce.

Zelo poceni

se oblačete pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Gozd

zarabljena beseda, vina in druga kupi Pogačnik, Ljubljana, Bohoričeva 5.

Vajenca sprejemem

Joško Petráčevljjar, Cerknica 31.

Novoškega pomočnika za izdelavo sekir itd. sprejemem v trajno službo tako, plača po dogovoru Sprejem tudi va enes pol zelo ugodnimi pogoji, starost 15 let. — Naštev upravi tega tista št. 6673.

Pietilne stroje prodaja na obroke »TEHNA«, Ljubljana. Mestni trg št. 25./I.

Posnemalnik

prodajame na obročna odječila. Sprejemamo pošilke »TEHNA« Ljubljana. Mestni trg št. 25./I.

Ženski sodniki v CSR. Ker je v Českoslovaški mnogo ženskih sodnikov v državni službi, je izšel odlok, ki predpisuje vsem ženskam za sodni stolom enaka oblačila kot moškini: talar, ki mora segati do glečnejev. Razen tega morajo nositi ženski sodniki v službi bele jopice s čistim belim ovratnikom, pod katerim mora biti zavezana trisa svilena kravata.

Brinje za žganjekuho

oddaja po najnižji ceni trvdka
IVAN JELAČIN, Ljubljana, Emonska c. 1

Vitamini. Profesor Erik Aghdur, slavni švedski kemik za živila, svari pred pretiranim porivanjem vitaminov. V predavanju, ki ga je imel na univerzi v Stockholmu, je dejal med drugim: Zdaj se po svetu mnogo govori o nekajih »vitaminih«. Jaz si ne morem kaj, da ne bi ljudje svaril pred prečenjevanjem vitaminov in vitaminske hrane. Na vitaminih preobilna hrana lahko izzove zelo neprijetne posledice. Na začetku se ljudje naginjani k pretiravanju in preradi potablajo, da je najboljša hrana poštena domača hrana. Ta hrana vsebuje popolnoma zadostno količino vitaminov. Naši dedi in pradedi so živeli samo od domače hrane, ker niso poznali današnjih modnih vitaminov. Kakor vsi vemo, so učakali zelo visoke starost, so bili zdravejši od nas in so tudi imeli boljše zobe kakor naš rod, ki tako rad sliši učest razprave o vitaminih.

Izdajatelj: Dr. Gregorij Pačjak
Urednik: Jože Košček
Z Jugoslovansko tiskarno: Karel Čeb